

Utorak, 8. juli 2008. godine
Svedoci Jovan Dopud i Zdravko Janić
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.04 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo ponovo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Dopuđ, već ste dali svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Sada će vam gospodine Hedaraly postavljati pitanja. Molim vas izvolite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, časni Sude.

svedok: Jovan Dopud

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas da kažete vaše ime i prezime za zapisnik.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Jovan Dopuđ.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Dopuđ, da li ste ovde danas došli dobrovoljno da svedočite?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne. Došao sam po obavezujućem nalogu Suda.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite na ekranima dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4826. Ovo je izjava svedoka i molim vas da date svedoku papirnu kopiju na njegovom jeziku.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Dopuđ, da li se sećate da ste dali izjavu predstavnicima Tužilaštva 21. i 22. februara 2008. godine i da ste im dali pisano izjavu?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, gospodine Hedaraly, mislim da je datum izjave 2007. godina.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine Mišetiću. A dokument sa spiska po Pravilu 65ter zapravo nosi broj 4829.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dozvolite mi da vam ponovo postavim pitanje. Da li se sećate da ste dali izjavu 21. i 22. februara 2007. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Sećam se.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I ukoliko pogledate ono što se nalazi na ekranu pred vama, da li je to ta izjava koju ste dali?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ste imali priliku da pregledate tu izjavu pre vašeg svedočenja?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Ako pogledamo tu izjavu na ekranu, da li je moguće da se vidi i potpis, jer potpis se nalazi na dnu stranice i za sada ga ne vidimo. Dakle, radi se o verziji na engleskom jeziku. Da, vidimo potpis.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kada ste pregledali tu izjavu, rekli ste da biste ispravili dve stvari. I molio bih vas da mi to potvrdite.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, jesam. Da, rekao sam da dvije stvari treba da se isprave.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Prva stvar se nalazi u prvom paragrafu, u poslednjem redu gde se kaže: "Zatraženo je od mene da budem razrešen vojnih dužnosti" a trebalo bi da stoji: "Ja sam zatražio da budem razrešen vojnih dužnosti". Je li tako?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A u 4. paragrafu, na 3. stranici izjave, u verziji na engleskom jeziku postoji rečenica gde se kaže: "Veća druga grupa je počela otprilike oko ponoći da odlazi u pravcu sela u okolini Obrovca" a zapravo trebalo bi da piše: "Veća druga grupa počela je da odlazi iz sela iz okoline Obrovca". Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da. Znači, ovdje stoji: "Druga veća grupa je počela odlaziti oko ponoći prema selima oko Obrovca", šta ne stoji. Odnosno, trebalo je da stoji: "Druga veće grupa je počela da odlazi iz sela oko Obrovca prema Srbiji oko 8.00 sati."

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam na tim ispravkama. I sada, sa te dve ispravke, da li se u vašoj izjavi nalazi sve ono što ste rekli Tužilaštvu 2007. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I da li je sadržaj te izjave koju ste potpisali u februaru 2007. godine, uz te dve ispravke, tačan po vašem najboljem znanju i sećanju?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I ukoliko bi vam se danas postavila ista pitanja koja su vam postavljena u februaru 2007. godine, da li biste odgovorili na isti način?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsedavajući, sada bih zamolio da se dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4829 uvrsti u spis.

ADVOVAKAT MIŠETIĆ: Mislim da bi trebalo ispraviti način na koji je napisano ime svedoka, inače, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Da, sada je to u zapisniku da se ime svedoka ne speluje Dupod, već Dopudj, D-o-p-u-d-j, ali se izgovara Dopuđ. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P548.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P548 uvršten je u spis. Molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine predsedavajući. Sada bih želeo da pročitam rezime izjave svedoka.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodin Dopuđ je rođen u opštini Obrovac i tamo je živeo ceo svoj život sve do *Operacije Oluja*. Bio je svedok je granatiranja Obrovca u nekoliko navrata pre *Operacije Oluja*. Dana 4. avgusta 1995. godine on je video granatiranje civilnih objekata u gradu Obrovcu, kao što su kafići, restorani u centru grada, Dom zdravlja, kao i bioskop. On je takođe bio svedok granatiranja okolnih sela, kao što su: Kruševo, Bilišane, Zelengrad, Zaton, Muškovci, Bogatnik i Žegar. Gospodin Dopuđ će takođe pružiti dokaze o odlasku srpskog civilnog stanovništva iz grada Obrovca ujutro 4. avgusta 1995. godine, kao i odlazak srpskih civila iz okolnih područja u pravcu Srbije. On će takođe pružiti informacije koje je čuo o ubistvima oko osam osoba, od kojih su većina starci, civili iz sela Žegar. Gospodin Dopuđ, isto tako, svedočiće o zločinima koje

su počinili pripadnici Hrvatske vojske tokom vojnih operacija koje su se dogodile u jelu 1992. godine na Miljevačkom platou i u januaru 1993. godine na Maslenici. Ovim se završava moj rezime, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Dopuđ, želeo bih da vam postavim nekoliko pitanja kako bismo razjasnili sadržaj vaše izjave koja je sada primljena u spis. Pre svega, u 3. paragrafu vaše izjave, rekli ste da je stanovništvo počelo da napušta grad Obrovac kada je počelo granatiranje. Molim vas, recite nam u koje vreme je to bilo otprilike kada su ljudi počeli da napuštaju grad?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Granatiranje okolice Obrova je počelo rano ujutru, negdje oko 5.00 sati. Granatiranje samog mjesta Obrovac je počelo oko 7.00 sati. Trajalo je vrlo kratko ali sasvim dovoljno da ono stanovništvo šta je bilo u Obrovcu, jer veći dio stanovništva Obrova je imalo kuće na selu... znači, da onaj dio stanovništva Obrova koji se zatekao u Obrovu, napusti Obrovac. Znači, evakuacija, bolje rečeno, napuštanje Obrova, jer nije bilo planske i organizovane evakuacije, napuštao je Obrovac svak' onako kako je mogao, odnosno u vlastitoj režiji ili eventualno autobusima, je počelo u pola devet i trajalo negdje do 9.30. Znači, već u 9.30 u Obrovu nije bilo civilnog stanovništva.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Pokušavam da analiziram vaš odgovor. Ja sam vas pitao kada su civili počeli da odlaze. Dakle, da li kažete da je to bilo pre 10.30 časova?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, da. Iz Obrova. Znači, odmah nakon prestanka granatiranja mjesta Obrovac, odmah nakon toga... u... sa tom grupom otišla je i moja žena i djeca ... Znači, sa tom grupom su otišli moja žena i djeca, tako da se dobro... izuzetno dobro sjećam kad su otišli.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dozvolite mi da pogledamo 5. paragraf vaše izjave, gde navodite neke osobe iz sela Žegar koje su bile ubijene. Jednu od tih osoba koje ste identificirali, rekli ste da se preziva Macura i da ima između 65 i 70 godina. Sećate li se imena?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Mislim da se radilo o Macuri Nedeljku, koliko se sjećam.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, samo za informaciju Pretresnog veća, ova osoba se nalazi na spisku dodatnih ubistava, a mi smo pripremili zahtev sa svom dokumentacijom koja je povezana sa tim ubistvima, i pokušaćemo da to uskoro sredimo. Ovaj svedok nema nikakvih drugih dokaza tako da mu neću više postavljati pitanja o tome, ali samo sam želeo da Pretresno veće bude upoznato.

SUDIJA ORIE: Da. Mi ćemo sačekati dok taj zahtev ili predlog podnesete, a zatim ćemo, prepostavljam, čuti od Odbrane...

TUŽILAC HEDARALY: U redu.

SUDIJA ORIE: ...da li postoji neki prigovor protiv toga.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Napomenuću samo dve stvari da bih mogao da ih ubeležim, časni Sude. Ostale osobe u 5. paragrafu ne nalaze se na popisu Tužilaštva u optužnici, niti na dodatnom popisu ubistva, i mislim da sam obavešten *e-mailom* od gospodina Hedaralyja u našoj komunikaciji. A druga stvar je da nisam ... nisam bio siguran da li je gospodin Hedaraly rekao da će oni napraviti dokumentaciju o ovom konkretnom incidentu ili će to biti tabela sa mnogim različitim ubistvima koji nisu nužno u vezi sa onim ubistvom iz 5. paragrafa.

TUŽILAC HEDARALY: To je tačno. Sva dodatne... to je razlog zašto nam je potrebno dosta vremena da se stave zajedno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mi ćemo sačekati i videti. Molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se stavi na ekran dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5308.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A, u međuvremenu, gospodine Dopuđ, dozvolite mi da vas pitam sledeće... u 2. paragrafu vaše izjave pomenuli ste različite lokacije na koje su pale granate u samom gradu Obrovcu. I sada će se na ekranu pojaviti karta koju ste juče označili.

TUŽILAC HEDARALY: Štampane kopije dao sam Pretresnom veću i Odbrani. Jedina razlika između verzija u sistemu elektronske sudnice i odštampane verzije, je broj u gornjem desnom uglu, ali oznake se nisu promenile. Tako da bi verzija u sistemu elektronske sudnice trebalo da bude primljena u spis, ali za referencu možemo da koristimo i štampatu verziju. To je dokument od dve stranice. Molim da se štampana verzija uruči svedoku.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, na toj prvoj stranici koja je pred vama vidi se ceo prikaz grada Obrovca. Pre svega, dozvolite mi da vas pitam da li je to slika grada Obrovca?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I vi ste označili na ovoj karti mesta gde ste videli da su pale granate. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, samo za informaciju Pretresnom veću da li je ovo fotografija koja je snimljena iz pravca juga prema severu...

TUŽILAC HEDARALY: Tako je, časni Sude. Mislim da je planina u pozadini, na vrhu fotografije Velebit, tako da bi to bilo sa juga prema severu.

SUDIJA ORIE: Sa juga prema severu. Hvala vam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Možda svedok može to da potvrdi.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Sa juga prema sjeveru, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću šta se nalazi na lokaciji koju ste obeležili slovom A?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Slovo A je tvornica trikotaže *TRIO*.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A šta se proizvodilo u toj fabrici?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Sportska odjeća, trenerke, dresovi, trikotaža, kupaći program.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašoj izjavi ste rekli da ste bili direktor tekstilne fabrike. Da li je to ta ista fabrika koja je označena slovom A?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I da li je ta fabrika proizvodila vojnu odeću ili neku drugu vojnu opremu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC HEDARALY: Ako možemo da predemo na drugu sliku, koja je u suštini samo deo ove slike i radi se o malo centralnijem delu grada.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas, recite Pretresnom veću šta ste obeležili slovom B?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: B? Slovo B označava sam centar Obrovca i mjesto na kojem se nalazi gradska kavana.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašoj izjavi rekli ste da je granata pogodila restoran. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gde je pala? Na zgradu ili ispred ili i na zgradu i ispred?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, u Obrovcu je teško da nešto padne a da ne padne na zgradu, jer je gusto, zbijeno naselje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I koliko vi znate, da li je to bio restoran i kafić koji je koristila vojska?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: To je kafana. Ja ne znam kako da to objasnim. Ali u to vreme ona nije radila. Znači, u vreme rata veći dio tih objekata koji su točili alkohol je bio zatvoren, znači, nije radio.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, u toj zgradi nije bilo nikoga. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: ... oprostite, gore iznad je stambeni prostor. Iznad kafane je stambeni prostor i bili su stanari. Znači, tu su živjeli ljudi.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li znate ko je tu živeo? Da li su to bili vojnici ili civili?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Civili.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Idemo da pogledamo desnu stranu fotografije. Šta ste obeležili slovom C? Možete li da nam kažete kakva je to zgrada?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Sa slovom C je označen Dom zdravlja Obrovac.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li su taj Dom zdravlja koristili vojska ili civili?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Civili.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je postojao neki odvojen Dom zdravlja za vojниke?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Upravo iz razloga da bi se izgubio svaki razlog za granatiranje ovih ciljeva, ambulanta za vojнике je bila u ... na hidrocentrali, znači, petnaestak kilometara u selu Muškovcima, petnaestak kilometara udaljenoj ili 12, točnije, kilometara udaljeno od Obrovca, gdje se nalazila ambulanta za prihvati i lječenje vojnika, odakle bi eventualno, ako bi bilo potrebe, transportovani dalje za Knin. Znači, ova ambulanta nije korišćena za lječenje vojnika.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Rekli ste "upravo zbog toga", kako znate da je to razlog zbog kojeg je vojna ambulanta bila na 12 kilometara udaljenosti od Doma zdravlja?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, znam zbog toga što sam to ja organizovao, odnosno, dao naredbu dok sam još bio aktivan, da se ambulanta smjesti van Obrovca, možda iz praktičnih razloga, zbog toga što u Obrovac, ukoliko protivnička strana ne želi da se uđe, nije bilo moguće ući samo sa otvaranjem vatre na dva mjesta, odnosno, na dvije raskrsnice. A bilo bi nelogično u tom slučaju ranjenika voditi u Obrovac, pa iz Obrovca u Knin. Znači, išlo se s ciljem da bude na pravcu potrebe za evakuiranje. To je jedna manja ambulanta. A veća ambulanta za vojниke se nalazila u Žegaru. Tamo je bila, također, jedna stacionarna stanica od prije rata. Izuzetno moderna. Znači, to je osamnaestak kilometara. Znači, prihvativa stanica je bila u Muškovcima a veća jedna stanica, koja se koristila za lječenje, ovaj, i pružanje lječničke pomoći, se nalazila u Žegaru, 18 kilometara ... odnosno, tačnije rečeno, u Kaštelu Žegarskom. To nisam rekao

u izjavi, međutim, sada pojašnjavam. Znači, da nije bilo nikakve potrebe da ova stanica u Obrovcu se koristi za lječenje vojnika.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I na kraju, pitao bih vas šta označava slovo D na ovoj fotografiji?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Slovo D označava Policijsku stanicu u Obrovcu.

TUŽILAC HEDARALY: Ako možemo ponovo da vidimo celu fotografiju. I ako bi uz pomoć poslužiteljke svedok mogao da pokaže gde se nalazio njegov stan u gradu. Nisam to imao zbog toga što su postojale šanse za davanje zaštitnih mera ali sada to može da se doda.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, molim vas, da li možete da nam pokažete na ovoj fotografiji gde se nalazio vaš stan?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Evo, tačno ovdje. Treći sprat ove zgrade koju sam pokazao.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospođo poslužiteljko.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Postoje još dve lokacije u vašoj izjavi ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, oznaka, ako je to objekat na severnoj strani reke, onda je tamo samo tačka. Da li je to ... onda to može biti teško za druge da pronađu. Možete li dodati slovo. To bi onda bilo slovo E pored te tačke koju ste upravo označili.

SVEDOK DOPUĐ: Ne znam da li se dobro vidi.

SUDIJA ORIE: Sada vidim. Sada to možemo mnogo lakše da objasnimo. Za zapisnik: svedok je obeležio otprilike treću zgradu, gledajući sa leve strane, koja se nalazi na levoj strani reke. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašoj izjavi spominjete još dve lokacije gde su pale granate. Jedna je Autobuska stanica a druga je ili Dom kulture ili bioskop. Da li mogu i te dve lokacije da se vide na ovoj fotografiji?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne. Ne mogu da se vide.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Zašto ne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, zaklonjeno je sa ovom tvrđavom ili forticom. Znači, tu ispod se nalazi Dom kulture ili, kako smo ga zvali, kino dvorana se nalazi od Policijske stanice oko 150 metara na istoj, znači, na desnoj strani obale Zrmanje, istočno od Policijske stanice.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Govorite o ovom mestu s desne strane Policijske stanice. To je ta tvrđava?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, da. Da, tvrđava se nalazi na lijevoj obali rijeke i na lijevoj obali se nalazi i Policijska stanica, ispod tvrđave, jedno 500 metara istočno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I u vezi sa ovom fotografijom još samo nekoliko pitanja. Zgrade koje vidimo na ovoj fotografiji, da li je bilo koju od tih zgrada koristila vojska?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se dokument od dve stranica sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5308 primi u spis.

SUDIJA ORIE: Da. Oznaka je na drugoj stranici. Nema prigovora.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, originalni dokument ima dve stranice. Međutim, oznake su unesene na jednu od ovih stranica ranije, tako da bi trebalo da budu dva dokazna predmeta, prvi originalni onako kako je učitan u sistem elektronske sudnice, a zatim drugi je druga stranica na koju je svedok sada ovde u sudnici uneo oznake.

TUŽILAC HEDARALY: To je u redu, časni Sude. Da li postoji bilo kakav razlog da imamo jedan dokazni predmet na prvoj neobeleženoj stranici, samo sa oznakama na drugoj stranici? Tako da će jednostavno biti samo jedan manje dokazni predmet ...

SUDIJA ORIE: To je takođe jedna od mogućnosti, s obzirom da ste ih predstavili kao jedan dokazni predmet. Ali ćemo ih ipak podeliti. Prvi dokument je dokument koji je obeležen izvan sudnice.

sekretar: Časni Sude, to je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 05308 i postaće dokazni predmet Tužilaštva broj P549.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P549 primljen je u spis. I zatim imamo drugi dokument sa oznakama A, B, C i D unesenim izvan sudnice i sa oznakama koje su dodate u sudnici. Gospodine sekretare, koji će to postati broj?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Tužilaštva broj P550.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P550 primljen je u spis. Gospodine Hedaraly, molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Zaista se izvinjavam. To je moja greška. Prvi dokazni predmet je dokument od dve stranice na kom su oznake unesene izvan sudnice.

SUDIJA ORIE: Ne, mislim da ste sada tražili prvi dokument od dve stranice, to je fotografija sa oznakama A, B, C i D koje su unesene izvan sudnice, i to je sada prvi dokazni predmet kako sam shvatio gospodina sekretara. Onda drugi dokument je sada detaljnija fotografija na kojoj su se nalazile oznake koje sam već pomenuo, to su A, B, C, D, ali to je pogrešno. Treba samo B, C i D. Pogrešio sam. I takođe ima oznaka koje su dodate u sudnici. Da, zaboravio sam da se A ne nalazi u ovom drugom dokaznom predmetu. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine predsedavajući. Molim da se predoči dokazni predmet Odbrane broj D249 i to druga stranica tog dokaznog predmeta.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Dopuđ, to će se uskoro pojaviti na ekranu i to je karta grada Obrovca na kojoj su unesene neke oznake. Postaviću vam nekoliko pitanja o tim oznakama. Prvo, da li možete da potvrdite da su lokacije Policijske stanice i mosta, m-o-s-t, na BHS-u, tačne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, točne su.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Takođe vidite i hotel. Da li je na tom mestu zaista i postojao hotel?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da. Postoji i danas.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je taj hotel u to vreme koristila specijalna policija?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je u vreme koje ste vi proveli u Obrovcu taj hotel ikada koristila specijalna policija?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li znate gde je bila locirana specijalna policija?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Imala je više lokacija. Po potrebi su ... odnosno, po potrebi ili po ... ne znam zbog čega ali korišćene su lokacije u ... zadnja je bila u selu Golubić ... zadnja je bila u selu Golubić a prije toga su koristili većinom lokaciju u Žegaru.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Koliko je daleko selo Golubić od grada Obrovca?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Otprilike petnaestak, 16 kilometara. Teško je reči, znate, zato što su to sve velika sela. Znači, ja kad vam govorim, govorim do centra. Znači, oko 16 kilometara od Obrovca do centra Golubića. Isto tako i za Žegar kad kažem, onda kažem do Kaštela, to je sam centar. Ima ... Bogatnik je bliži, taj dio je 15 kilometara, Kaštel je 18 a krajnji dio, ovaj, Žegara je negdje oko 22 kilometra. Znači, kad govorim, onda govorim o samom centru.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da to onda razjasnimo. Kada kažete da je poslednje mesto koje je koristila specijalna policija bilo u Golubiću, da li znate gde tačno u Golubiću i koliko tačno je to mesto daleko od Obrovca?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: 15 kilometara od Obrovca. Znači, škola u Golubiću je 15 kilometara od Obrovca.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A za šta je korišćen ovaj hotel u Obrovcu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Uglavnom za ... ne uglavnom, nego inače za šta služe hoteli. Znači, za smeštaj gostiju. Bilo je ljetno doba. Niko nije očekivao, ovaj, eskalaciju sukoba i dosta ljudi je na Obrovcu, s obzirom da Obrovac ima negdje oko 22, 30 kilometara obale, ljetovalo se i oni koji nisu imali gdje da se smještaju, smjestili su se u hotelu. Znači, za smještaj gostiju. Jedan od tih ugostiteljskih objekata, uz još jedan manji koji je radio čitavo vreme rata, znači, radio je za goste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Upravo sam primetio da moje pitanje nije bilo dovoljno konkretno. Mene je zanimalo za šta je to korišćeno u letu 1995. godine. Da li je vaš odgovor i dalje isti?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, isti.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A sada da pogledamo fabriku *Glinica*. Da li vam je poznata ta fabrika?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Šta je ta fabrika proizvodila u avgustu 1995. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: U kolovozu 1995. godine nije proizvodila ništa. Tvornica *Glinica* zatvorena je početkom 80-tih godina. Mislim, 1981. godine. Radila je vrlo kratko i bukvalno nije proizvodila ništa. To je, zapravo, bila tvornica koja je bila u fazi sjećanja, ovaj, bila je likvidirana. Znači, sem upravne zgrade ništa nije bilo u funkciji, ovaj, čitavoj. Znači, i prije rata, znači, punih 14 godina ... 15 godina fabrika nije radila.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je u avgustu 1995. godine ta lokacija možda korišćena za neku drugu svrhu a ne kao fabrika?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne. Ne vidim svrhu za koju bi uopšte ta tvornica mogla da bude korištena. To je jedna ruševina koja je stara petnaestak godina.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I takođe, vidimo odmah ispod da je to istureno komandno mesto Četvrte lake brigade, [IZM – istureno zapovedno mesto] Četvrte lake brigade. Vi ste bili komandant Četvrte lake pešadijske brigade do 1993. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da. Istureno komandno mjesto nije bilo na tvorinici *Glinica*, ni u upravnoj zgradi tvornice *Glinice* 1995. godine. Prost razlog može se navesti, pored ... jer je od tvornice *Glinice* linija fronta bila udaljena svega kilometar i po, znači, 1.500 metara. Pitanje je koliko bi bio pametan taj komandant brigade koji bi smjestio na

domet snajpera svoje komandno mjesto. Na ovom mjestu nalazila se moja kancelarija do 1995. godine ali samo kancelarija, nikako komandno mjesto. Znači, do 1995. godine do *Operacije Maslenica*. I to do 22. a 23. je izmješteno komandno mjesto, najprije u selo Bilišani, koje je bilo najbliže ... ovaj, jedan dio komandnog mjesta a drugi dio komandnog mjesta je izmješten prema liniji fronta u Jasenice kod ... u jednu od upravnih zgrada rudnika. Znači, tamo je bio jedan komandant bataljona, ako već tražite tačne podatke. A komandno mjesto, istureno komandno mjesto komande brigade nakon petnaestak dana je izmješteno u Velebit.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Želeo bih da razjasnimo nešto što ste rekli. Rekli ste do 22. ili 23. januara 1995. godine. Da li bi to trebalo da bude 1993. godina nakon *Operacije Maslenica*?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, 1993. godina.

prevodnici: Prevodioci napominju da je od izuzetne važnosti da se sasluša prevod pitanja do kraja, jer se u suprotnom onda neće čuti odgovor.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, nije mi sasvim jasno šta je tačno gde premešteno. Da li može to još malo da se razjasni.

TUŽILAC HEDARALY: Jedno po jedno.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK DOPUĐ: Znači, ako sam rekao 1995. godine, pogrešio sam. Znači, 1993. godine. Znači, komandno mjesto komande brigade, Četvrte lake brigade se nalazilo, uslovno rečeno, na ovoj poziciji do 22. januara 1993. godine. 23. januara 1993. godine je izmješteno i nikad se više nije nalazilo na ovom mjestu. Mislim da je sada odgovor jasniji.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A u avgustu 1995. godine gde se nalazilo komandno mesto Četvrte lake pešadijske brigade?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Komandno mjesto Četvrte lake brigade u kolovozu 1995. godine nalazilo se u Velebitu. Znači, tamo je bio napravljen jedan objekat. Sama lokacija se zvala Čaber i ispod ... ispod na karti mislim da se ... ima, ako je veća karta... razmjera, ispod Lupovače, istočno od Tulovih greda za oko 3.500 metara.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: To je lokacija koja se vidi na sledećoj karti koju će vam pokazati. Doći ćemo na to za par minuta. A pre toga još nekoliko reči o komandnom mestu. Vi ste vojsku napustili 1993. godine. Da li ste imali neke kontakte sa Vojskom Republike Srpske Krajine između 1993. i 1995. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Konkretnie ne. Ali Obrovac je previše mali da ne bih bio upućen u sve šta se događalo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mislim da prvi deo odgovora svedoka nije preveden.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo ponovo da ga pitamo. Postavljeno vam je pitanje da li ste imali neke kontakte sa Vojskom Republike Srpske Krajine između 1993. i 1995. godine. I vi ste u drugom delu odgovora rekli: "Obrovac je previše mali da svako ne bi bio upućen u sve šta se događalo". A čuo sam da ste nešto rekli i pre toga nešto sa "konkretno", pa vas molim da ponovite taj deo odgovora.

SVEDOK DOPUD: Nisam imao nikakve službene, ovaj... pa, čak ni neslužbene kontakte sa Vojskom Republike Srpske, ni sa komandom Četvrte lake brigade posle odlaska iz jedinice, odnosno, posle demobilisanja.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ako možemo...

SUDIJA ORIE: Kad kažete "Vojska Republike Srpske", da li mislite na Republiku Srpsku ili Republiku Srpsku Krajinu?

SVEDOK DOPUD: Na Republiku Srpsku Krajinu.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I na karti tu pred vama, pri dnu, pominje se još jedna lokacija, pominju se protivavionski odbrambeni položaji, PZO položaji [protuzračni položaj-PZO], što sam ja verovatno pogrešno izgovorio. Da li su vam bili poznati takvi položaji na tom mestu?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ne. Zasigurno znam da do 1993. godine brigada kojom sam komandovao nije raspolagala sredstvima protivvazdušne odbrane i zasigurno znam da na ovom mjestu, ja sam često odlazio pješke u Kruševu... moram tu da prođem, to je, ovaj... nisam tu primjetio ama baš nikakve položaje a niti imam saznanja da je od 1993. do 1995. godine bilo šta od sredstava protuvazdušne odbrane ova brigada dobila. Napominjem da je Obrovac izuzetno mali grad, da je imao svega 2.000 stanovnika, da takav jedan... da takva jedna stvar ne bi mogla da promakne, ne meni, nego bilo kome.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da nam se prikaže na ekranima dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5310.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U međuvremenu postaviću vam jedno pitanje koje sam zaboravio da vam postavim. Kada smo napravili ispravku u vašoj izjavi da ste vi zatražili da budete razrešeni dužnosti 1993. godine, zaboravio sam da vas pitam da kažete Pretresnom veću zašto ste podneli taj zahtev da budete razrešeni dužnosti?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Pa, to je lično, osobno, kako hoćete, osjećanje i ja ni danas ne vidim smisao onoga što se događalo a sa ove distance a onda također ga nisam vidi. Jednostavno se to kosilo već sa određenim mojim pogledima na rješavanje stvari i zbog toga sam podnjeo zahtjev da se demobilišem.

prevodioci: Prevodilac nije čuo poslednji deo odgovora svedoka. Molimo vas da zatražite od svedoka da jasno ponovi odgovor.

SUDIJA ORIE: Možete li da ponovite poslednji deo odgovora koji nije...

TUŽILAC HEDARALY: I takođe da se razjasni šta se mislilo pod "to".

SUDIJA ORIE: Da. Možda da ponovite ceo svoj odgovor tako da mi tačno znamo... rekli ste da je to bio lični osećaj, a sada gospodina Hedaralyja zanima na šta se "to" odnosi. To je nešto što ste rekli: ja sam osećao da to nije imalo smisla ni sada, a čak ni tada. To jednostavno nije bilo u skladu sa vašim mišljenjem o tome kako bi te stvari trebalo da se rešavaju. Možete li to malo da razradite i ponovite isto ono što ste naveli u vašem odgovoru.

SVEDOK DOPUĐ: Vrlo kratko. Duboko sam ubijeden da je bilo političke volje da se to moglo politički ... ja nisam političar. Ja sam po struci inženjer ali da se moglo izbjegći, znači, taj rat i ovaj, nisam video smisao te borbe ... i danas je takođe ne vidim. Danas je takođe ne vidim, ne vidim smisao svih tih događanja. Ne znam ko je šta dobio, ko je šta izgubio, ali čini mi se da je svak' izgubio. Eto, to je ... kad sam rekao da je to lično moje osjećanje. Znači, učestvovao sam u nečem u čemu sam jednostavno ... jednostavno nisam imao alternative. A jednom kada sam prelomio, rekao sam da bez obzira na posledice, neću da učestvujem više, da budem dio događaja za koje ... u čiji ishod normalno sumnjam. To je to.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U leto 1995. godine, u nedeljama pre *Operacije Oluja*, da li su od vas ikada tražili da se vratite u vojsku?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Bilo je nekih nezvaničnih kontakata, ali odbio sam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Sada na ekranu imamo još jednu kartu. To je karta u koju ste vi već uneli neke oznake i to dosta njih. Ali pre nego što to detaljnije pogledamo, molim vas, da zbog Pretresnog veća kazete da li je mesto gde se sada nalazi kurzor grad Obrovac, zar ne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A onda ako idemo dole prema jugu, malo uлево, to je grad Benkovac. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ako se sada vratimo na Obrovac i pratimo put koji ide prema istoku, pa onda severno, ovaj žuti put, gde taj put vodi?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Račac i dalje za Zagreb

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću, generalno govoreći, gde se nalazi Knin u odnosu na ovu kartu? Znamo da se ne nalazi na samoj karti, ali u kom pravcu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Samo malo.

TUŽILAC HEDARALY: Molim sudske poslužiteljku da pomogne svedoku.

SVEDOK DOPUĐ: Obrovac, da pratite ... samo malo, evo ova srednja cesta, da tako kažem, znači, istočno, Knin se nalazi istočno prema ... ima nekakva oznaka tu ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle ...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: ... kad se izlazi prema Benkovcu. Znači, na prvoj raskrsnici cesta koja kreće desno na karti ili istočno, ide prema Kninu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam.

prevodnici: Molimo da se uključi mikrofon.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, ovo ne mora da se sačuva. Molim da se sada predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5309. To je ona verzija karte koju je svedok potpisao nakon što je uneo oznake. Imamo i kopije na papiru. Gospođo poslužiteljko, molim vas ... Jedina razlika, časni Sude, između verzije u elektronskoj sudnici i verzije na papiru je ovaj broj koji je napisan crvenom bojom gore desno. Možda mogu da počnem pre nego što se pojavi na ekranu, jer svi imate kopije na papiru.

SUDIJA ORIE: Da. Mi svi imamo kopije na papiru.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete, molim vas, da kažete Pretresnom veću, kao prvo, šta predstavlja isprekidana linija pri vrhu karte?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Crtkana linija pri vrhu karte predstavlja liniju fronta.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Liniju fronta između...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Između Vojske Republike Srpske Krajine i Hrvatske vojske.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: 4. avgusta, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je to gde je hrvatska ... izvinjavam se, da li su uzduž te linije fronta bile locirane trupe Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Odmah s desne strane linije fronta vidimo jedan mali trougao sa vertikalnom linijom na vrhu. Da li možete da nam kažete šta je to?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: To je bilo istureno komandno mjesto komande Četvrte lake brigade.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I na kraju, u 4. paragrafu vaše izjave kažete da se granatiranje prostiralo i po manjim selima u okolini Obrovca. Moje prvo pitanje, pre nego što odemo do te lokacije, glasi: koja je osnova za vaše saznanje da su ta mesta bila granatirana?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pitanje je logično zbog toga što se Obrovac nalazi u kanjonu i vrlo teško iz njega može da se vidi. Međutim, ja sam u dva ili tri navrata odlazio u Žegar da bih obišao porodicu, jer je bilo očito da je akcija sa radikalnim ciljem s jedne strane i u to vreme, znači, kada sam odlazio do ... prvi put sam izišao negdje oko 11.00 sati a drugi put oko četiri sata popodne, a istovremeno sam nekoliko puta izlazio na ovu forticu, znači, na tvrđavu, čisto radi vlastitih saznanja, da znam šta mi je činiti – naravno - u pogledu odlaska iz Obrovca i sklanjanje porodice na sigurno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Imamo još samo malo vremena pre pauze. Područja za koja ste vi u vašoj izjavi rekli da su granatirana, to su područja koja ste vi zaokružili na ovoj karti?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY: Možemo li ponovo da vidimo celu kartu, molim vas.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas, da prođemo kroz ovo i ako možete da potvrdite. K je za Kruševo?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: K je Kruševo. Raskrsnica puteva Kruševo, odnosno, Obrovac – Knin – Benkovac.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A ZE je Zelengrad?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da. Zelengrad, zapravo ... tačno, Zelengrad. Međutim, ova cesta koja je ovdje na ovom ... ona djeli Kruševo i Zelengrad. Ona je bukvalno granica između dva sela, između Kruševa i Zelengrada, tako da ovo granatiranje eventualno može da se odnosi i na Kruševo i na Zelengrad. Ali se vidi sa ove ceste kada se prolazi usput. Želim da napomenem da ne znam da li su granatirana sela koja se ne vide uz cestu ... sa ceste. Znači, ja to ne znam. Ja sam označio samo ona mjesta koja sam vido. Znači, ništa ovdje nema neposredno. Znači, ja sam sve ovo posredno ... odnosno, doživjeo. To je to.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li možemo da čujemo zašto je svedok bio na tom putu?

SUDIJA ORIE: To ste mogli da pitate i na unakrsnom ispitivanju, takođe, ali ...

TUŽILAC HEDARALY: Upravo je rekao da je video lično. Nemam vremena. Skoro smo stigli do pauze.

SUDIJA ORIE: Da. Možete da se bavite tim pitanjem u unakrsnom ispitivanju. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Slova BL označavaju Bilišane. Da li je to tačno?
SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Slova BO označavaju Bogatnik?
SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A Ž je Žegar?
SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Žegar, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A ZA je Zaton, gore levo. Hvala.
SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A slovo M je oznaka za Muškovce?
SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I još samo potvrdite, to su sve područja na koja ste vi lično videli da padaju granate, ova zaokružena područja?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I moje poslednje pitanje za vas je sledeće: da li je prema vašem saznanju bilo ikakvih vojnih objekata na bilo kom od mesta koja ste zaokružili na ovoj karti, koja su granatirana?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude...

SVEDOK DOPUĐ: Molim da pojasmim. Sa izuzetkom Kaštela Žegarskog gdje se u jednom pogonu tvornice trikotaže, tamo je bio jedan pogon oko 2.500 kvadratnih metara, koristio kao kuhinja za kuvanje hrane za pripadnike Četvrte lake brigade. Znači, sa izuzetkom ... tu je bila ... to je što je. Sve ovo ostalo nije bilo. I želim da odgovorim na ovo pitanje. Ja nisam ... ne postoji drugi put s kojim sam mogao da odem da posjetim porodicu. A da ne kažem da sam imao i dvije sestre. Jednu sestru ovdje u Bilišanima samim, znači, iza same ceste 150 metara ... pa ćete me vjerovatno pitati zbog čega sam išao u Muškovce, i tamo sam imao jednu sestru koju sam, također, htjeo da posjetim. I to je to. Mislim, odgovor na pitanje. Hvala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Nema problema.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se ovaj dokazni predmet sa oznakama uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Tužilaštva broj P551.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P551 primljen je u spis.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam, gospodine Dopud.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, ovim je završeno moje glavno ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Sada smo već vrlo blizu pauze. Ja imam još jedno dodatno pitanje za vas, gospodine Dopud. Rekli ste nam da su civili odlazili. Neki ličnim prevozom a neki autobusima. Bilo je rano ujutro. Da li su to bile redovne autobuske linije ili su to bili autobusi konkretno organizovani za taj transport? Možete li da nam kažete o tim autobusima?

SVEDOK DOPUD: Redovne autobuske linije.

SUDIJA ORIE: Možete li da nam kažete koliko je bilo autobusa?

SVEDOK DOPUD: Pa, to transportno preduzeće ... ja sad ovog trenutka ne mogu da kažem, ali mislim da je to preduzeće imalo oko dvadesetak autobusa. A koliko se koristilo, ja to stvarno, mislim, ne znam ovog trenutka da vam kažem. Ali uglavnom su se koristila ta autobuska sredstva.

SUDIJA ORIE: Ali koliko ste autobusa videli u Obrovcu? Mislim da ste rekli da ste videli svoju porodicu, svoju ženu, i mislim jedno od vaše dece kako odlaze. Koliko autobusa ste videli u tom trenutku?

SVEDOK DOPUD: Ne mogu sada da se sjetim. Ne mogu. Jednostavno ne mogu tog podatka da se sjetim, jer, ovaj, sve što bih rekao ... ne želim da kažem nešto u što nisam siguran. Znači, ja ne mogu sada ovog trenutka da kažem koliko je bilo u tom trenutku u Obrovcu autobusa. Jer ujutro su oko 7.00 sati dolazili. Prva linija redovna je odlazila iz Obrovca u 10.00 sati prema svakom selu. Znači, išla je jedna prema Zelengradu, jedan autobus je išao prema Bilišanima i Žegaru, treći je išao ... treća ... znači, u principu, trebalo bi da bude najmanje tri autobusa. Znači, tako su bile raspoređene linije. Sa izuzetkom Kruševa, jer u Kruševu nije bio niko, prema tome, nije bilo tamo linije. Znači, u principu bi trebalo da bude najmanje tri autobusa.

SUDIJA ORIE: U redu. A gde su ti autobusi išli?

SVEDOK DOPUD: Išli su prema selima oko Obrovca. To su, znači bile redovne linije: Bilišani, Zelengrad, Žegar, Muškovci ... za svako selo je bilo po linija.

SUDIJA ORIE: Da, ali to nije bilo konačno odredište gde je išla vaša supruga, na primer, zar ne?

SVEDOK DOPUD: Ne. Moja supruga nije ni išla autobusom. Ona je otišla sa jednim ... ja sam ostao u Obrovcu. Ona je otišla sa kolima jednog od prijatelja kod svoje rodbine u Žegar. Znači, nije ona sa autobusom išla.

SUDIJA ORIE: Dobro, znači ti autobusi su bile normalne autobuske linije koje ste mogli da vidite svakog dana. Da li sam dobro shvatio?

SVEDOK DOPUD: Da, da.

SUDIJA ORIE: Hvala na odgovorima. I još jedno poslednje pitanje. Da li je u Obrovcu bilo 20.000 ili 2.000 stanovnika?

SVEDOK DOPUD: 2.000. Oko 2.000, 2.500 stanovnika ...

SUDIJA ORIE: U redu ...

SVEDOK DOPUD: U to vreme rata čak ni toliko, jer je veći dio stanovnika živio u selima. Znači, oko 2.500 ili 3.000 stanovnika je Obrovac imao. Čitava opština je imala oko 12.000 ... 11.500.

SUDIJA ORIE: Dobro. Hvala, jer u transkript je bilo ušlo 20.000. Sada idemo na pauzu. Nastavićemo sa radom u 11.00 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Dopud, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Mišetić. Gospodin Mišetić je zastupnik gospodina Gotovine. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Dopuđ. Prvo bih želeo da razjasnimo nešto o čemu se govorilo u glavnom ispitivanju. Između januara 1993. godine i avgusta 1993. godine vi niste imali nikavu vojnu ulogu, zar ne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Između siječnja 1993. godine ... hoćete li ponoviti, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Od trenutka demobilizacije nakon *Operacije Maslenica* i početka *Operacije Oluja*, vi niste imali nikavu vojnu ulogu. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Znači, niste imali nikavu vojnu ulogu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Od septembra 1993. godine do kraja rata nisam imao nikavu vojnu ulogu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, od septembra 1993. godine do kraja rata, da li ste imali bilo kakvu političku funkciju?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I konačno, od septembra 1993. godine do kraja rata, da li ste imali bilo kakvu drugu funkciju u vlasti i Vladu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Bio sam samo direktor fabrike i jedno vrijeme odbornik u skupštini opštine Obrovac, ako se to može nazvati nekakvom političkom funkcijom. Znači, to. Mislim da je to bilo 1995. godine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li možete da nam date datume tokom kojih ste bili odbornik skupštine opštine Obrovac?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne, ne mogu, jer ne znam tačno kad je ova ... nisam smatrao to ... to nije nikakva funkcija bila politička, sem ... ne znam, znači, bio sam ispred grupe građana. Znači, nisam pripadao nijednoj političkoj stranci. Znači, zbog toga ... tako da ... mislim da je bila 1995. godina ili kraj 1994. ili početak 1995. godine. Ne znam tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate da li ste bili član te skupštine opštine u junu 1995. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: U maju 1995. godine?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U junu.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, bio sam do kraja rata.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala. U vašoj izjavi, u 4. paragrafu spominjete određenog Dragomira Vukčevića koji je poslednji otišao iz Obrovca 5. avgusta ujutro. Možete li da kažete Pretresnom veću ko je to bio?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Vukčević Dragomir je bio predsjednik skupštine opštine Obrovac.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je on bio nešto slično gradonačelniku Obrovca?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Tako je. On je bio gradonačelnik.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A da li se sećate imena Radivoja Paravinje i ukoliko se sećate, možete li da kažete Pretresnom veću ko je to bio i koja je bila njegova funkcija u avgustu 1995. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Radivoje Paravinja je bio major Vojske Republike Srpske Krajine. Bio je na dužnosti komandanta Četvrte lake brigade.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom, u odnosu na događaje u avgustu 1995. godine, što se tiče aktivnosti civilne vlasti u Obrovcu, da je gradonačelnik, gospodin Vukčević, bio u boljem položaju od vas da zna šta su radile civilne vlasti u Obrovcu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U odnosu na aktivnosti Četvrte lake brigade Obrovac, u avgustu 1995. godine, da li se slažete sa mnom, da je Radivoje Paravinja bio u poziciji da bolje zna šta je radila Četvrt laka brigada nego vi?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Svakako.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, želeo bih da prvo pokažem dokument koji nosi oznaku 1D37-0001.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Dopuđ, to je izjava koju je Tužilaštvo dao gradonačelnik Obrovca 21. februara 2007. godine. Prva stvar: hteo bih da vas pitam kada je u pitanju ova izjava, da li je datum izjave kada je data Tužilaštvo identičan datumu kada ste vi dali vašu izjavu Tužilaštvo. Dakle, moje prvo pitanje za vas glasi: da li ste bili zajedno sa gospodinom Vukčevićem na sastanku sa Tužilaštvom 21. februara 2007. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nisam bio sa Vukčevićem tada.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, rekli ste "tada". Da li ste bili u nekom drugom trenutku 2007. godine sa Vukčevićem?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, prepostavljam da jesam. Bio sam s njim vrlo često, jer je on u Beogradu, ja sam u Beogradu. Nađemo se ponekad na ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste razgovarali sa gospodinom Vukčevićem o činjenici da ćete obojica dati izjave Tužilaštvo?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste vi i gospodin Vukčević razgovarali o događajima od 4. avgusta 1995. godine ... o događajima od 4. avgusta 1995. godine bilo kada 2006., 2007. ili 2008. godine?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ne samo s njim, nego bukvalno s nikim. Ja sve te događaje želim da zaboravim, da izbrišem. Sem moje porodice, o tim događajima ne pričam s nikim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala. Ako možemo da pređemo...

SUDIJA ORIE: Postoje neke nejasnoće u odgovoru. Pitanje je bilo da li je svedok razgovarao o događajima od 4. avgusta, a zatim je odgovor bio: "Ne samo sa njim, nego nisam o tome razgovarao ni sa kim." Dakle ...

SVEDOK DOPUD: Sa izuzetkom istražitelja haškog Suda. A to se valjda podrazumjeva.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, odgovor je da vi o tome niste ni sa kim razgovarali. Ne samo sa njim, to bi trebalo da bude odgovor koji je svedok očigledno želeo da da. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, samo jedan kratak osvrt. Pre nego što se pređe na razgovor o izjavi nekog drugog mislim ... jednostavno želim da budem siguran da smo uspostavili proceduru da ... kako bismo bili sigurni da li je prvo postavljeno pitanje svedoku ili izjava ili svedočenje pre nego što ga suočimo sa navodnim nedoslednostima. Samo želim da se uverim da ... Mislio sam da je to ono o čemu smo se dogovorili. Ne znam da li je pitanje razumljivo, ali samo da bi bilo jasno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nisam siguran na šta gospodin Hedaraly misli, ali verujem da cela izjava gradonačelnika nije u skladu sa verzijom koja smo čuli jutros i to je upravo razlog zašto želim da ga suočim.

SUDIJA ORIE: Da. Ipak, gospodin Hedaraly je predložio određeni postupak u suočavanju svedoka, nakon što mu postavite pitanja o određenoj stvari.

TUŽILAC HEDARALY: Ako ništa, barem ono što možemo da uradimo je da možemo da počнемo sa delom njegovog svedočenja ili njegove izjave, a zatim ako želi da ide na izjavu nekog drugog, to je u redu...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni sude, ja...

TUŽILAC HEDARALY: ... ali inače, mislim da je to ono što smo ... hoću da kažem, da verujem da je to je ono što nam je Pretresno veće reklo ili se možda varam, ali tako sam to shvatio.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim da je ... verujem da se vara, časni Sude. Poslednji put gospodin Hedaraly i ja smo prošli kroz tu proceduru suočavanja svedoka sa izjavom njegove majke, a to je upravo ista stvar koju sam nameravao da uradim, ništa ... ništa drugačije. Ako postoji nešto posebno ...

SUDIJA ORIE: Prvo da vidimo, gospodine Hedaraly, pa ako imate bilo kakvih problema, onda ćemo čuti od vas. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Molim da pređemo na drugu stranicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Dopuđ, vi ste znali, zar ne, da su vlasti u Obrovcu u više navrata pre *Operacije Oluja* evakuisali civilno stanovništvo. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I to su bile organizovane evakuacije. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, sve ovisi kako ko gleda na, ovaj, taj termin "evakuisani", ali ja tvrdim da je 90 posto evakuacija ... molim vas, dozvolite da završim, evakuacija iz Obrovcia rađeno u vlastitoj režiji. Znači, stanovništvo je jednostavno odlazilo u svoje, ovaj, kuće na selu. 90 posto stanovništva Obrovcia je seosko stanovništvo koje je imalo samo stanove u Obrovcu i ništa više.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada kažem "organizovane evakuacije", zapravo, želeo sam da kažem da su vlasti rekле ljudima da odu. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne znam za taj podatak.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pogledajmo izjavu u drugom paragrafu gde je gospodin Vukčević rekao Tužilaštvu: "Izabran sam za gradonačelnika Obrovcia u januaru 1994. godine." U četvrtom paragrafu on kaže: "Postojao je sukob između Hrvatske vojske i Vojske Krajine. Tokom ovog vremenskog perioda sirene upozorenja bi se oglasile i morali bismo da evakuišemo žene, decu i starce privremeno u brda, kako bi bili izvan dometa granatiranja. Evakuisali bismo ih u Bogatnik, Žegar ili u Krupu. Ova vrsta evakuacije vršila se u nekoliko navrata do avgusta 1995. godine." Moje pitanje za vas, gospodine, je sledeće: vi ste znali, zar ne, da su vlasti evakuisale stanovništvo prema selima Bogatnik, Žegar i Krupa i to u nekoliko navrata pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ponavljam, evakuacija stanovništva vršena je, odnosno, stanovništvo je napušтало Obrovac, mjesto Obrovac u više navrata, tokom 1993., 1994. i 1995. godine, znači. Međutim, nešto moram da naglasim ovdje. Ova izjava prosto ne stoji iz prostog razloga što je posle 1993. godine, čini mi se da je bilo ... negdje u maju, jedna granata je nasumice ispaljena odnekud, pala je u rijeku Zrmanju, petnaestak metara od igrališta ispred srednje škole, na kojem je u tom trenutku bilo oko 200 djece koja su pohađala osnovnu školu ... dozvolite, molim vas ... Posle toga nijedan roditelj nije dozvolio da mu djete pohađa ... bila bi tragedija da je granata pala samo 15 metara dalje. Zbog toga sve ovo što sad ovdje стоји da je nekakva evakuacija rađena planski, po naredbi opštinskih vlasti, ja tvrdim da nije tačna. Vjerojatno gospodin predsjednik hoće sebi dati neku veću važnost nego što ... što je imao u tom trenutku. I to je to. To je moje mišljenje. Ne mora da bude tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dozvolite mi da vam ponovim pitanje. Vi znate, zar ne, pre *Operacije Oluja* vršile su se evakuacije prema selima Bogatnik, Žegar i Krupa? Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ja znam da se stanovništvo sklanjalo iz Obrovca u 1993., 1994. i 1995. godini i gotovo sam siguran da nije bilo velikog učešća vlasti i organizovanog ... i organizovane evakuacije prema ovim selima. Ne znam zbog čega bi trebalo nekog posebno evakuisati ko ima kuću u Bogatniku. Ja sam sam napuštao Obrovac i odlazio u Bogatnik, odlazio u Bilišane, odlazio u Žegar. Sa izuzetkom, molim vas, nekolicine koji nisu, znači ... koji su starosjedeci Obrovca i koji su se smještali u manastir Krupa. Znači, to dozvoljavam da je eventualno organizovala civilna vlast. Tu se radilo o porodicama koje su bile starosjedeci Obrovca i Hrvati koji su u to vrijeme živili u Obrovcu. Oni su se, ovaj, smještali u manastir Krupu i dozvoljavam da je to bilo organizovano. A druge organizacije tvrdim da nije bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pogledaćemo 5. paragraf te izjave u kojoj se govori o evakuaciji ujutro, 4. avgusta. Gradonačelnik kaže: "Oko 5.00 časova 4. avgusta 1995. godine, čuo sam zvuk granatiranja u gradu, čuo sam sirenu upozorenja koja nas je upozorila da će se ponovo granatirati grad. Granate su padale 200 metara od moje kuće. Žene, deca i starci bili su evakuisani u Krupu. Ljudi koji su imali automobile" treba reći "ljudi sa automobilima oputovali su sami u Krupu, dok oni koji nisu imali prevoz okupili su se na autobuskoj stanicici i bili su prevezeni u Krupu." Zar nije to ono što se dogodilo ujutro 4. avgusta 1995. godine, gospodine Dopud?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ne vidim veliku razliku između onoga što je rekao gospodin Vukčević i što sam ja rekao. I on ovdje ne tvrdi da je bilo bilo šta organizovano. Rekao sam ranije, ako se sjećate a ja mislim da se sjećate, da je dio stanovništva, znači, koje nije imalo osobni prevoz, putovalo sa autobusima koji su inače saobraćali kao redovne linije. Da li su zato... tog trenutka nije bilo druge mogućnosti da se iskoristi neko drugo prevozno sredstvo i nije bilo potrebe za nekom organizacijom ako je tamo bio autobus, nego da se s tim autobusom to stanovništvo prebaci. I čini mi se da i gospodin predsjednik kaže da se u Krupu ... znači, samo taj dio stanovništva koji nije imao gdje da se smjesti, išao je u Krupu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, dozvolite mi da vam kažem gde mislim da postoji razlika i da vidim da li se slažete sa mnom. U 5. paragrafu, u delu rečenice on kaže: "Iako smo već ranije prolazili kroz ovaj postupak ..." i, ako onda pogledate 8. paragraf ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možemo li to da stavimo na ekran, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: On kaže: "Oko 11.30 časova, 4. avgusta 1995. godine, gradonačelnik Benkovca, Stevo Vukša, nazvao me je i pitao zašto smo morali da evakuišemo ljudi iz grada. Bio je ljut, rekavši da evakuacijom civila bismo oslabili liniju fronta. Ali, ja sam ga shvatio da bi to značilo da ako civili odu, onda bi vojnici pratili svoje porodice. Objasnio sam mu da smo to uvek činili kada bi se oglasila sirena i kada smo bili granatirani i da ćemo vratiti ljudi kasnije, kada se situacija smiri. " Dakle, da li

se slažete da je gradonačelnik rekao Tužilaštvu da se ovde radilo o organizovanoj evakuaciji civila iz grada?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ja nemam na to odgovor, nit' bih želio da kažem da je on rekao da je organizovano, ni neorganizovano, jer naprosto, ne mogu da protumačim tu njegovu izjavu. Nisam bio prisutan kad je navodno razgovarao sa Vukšom. Ali imam pojašnjenje jedno u vezi sa organizovanim povlačenjem stanovništva. 24. januara 1993. godine, ja sam bio komandant brigade. Dobio sam obavijest na radnom mjestu ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako se vraćamo na 1993. godinu, želeo bih da se to radi u dodatnom ispitivanje, ja samo pokušavam da se držim ...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: ... molim vas ...

SUDIJA ORIE: Postavili ste pitanje i ako mislite da svedok više nije u području na koje se odnosi vaše pitanje, vi ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mogu da ga zaustavim ...

SUDIJA ORIE: Naravno, u ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Obično pitam sudiju da to uradi, ali ako želite da ja to uradim, u redu.

SUDIJA ORIE: Pa, recimo, ako dozvolim stranama da to urade ako koriste to ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Promišljeno ...

SUDIJA ORIE: Da. Ako tako učine ... i učiniti na takav način ... pa, recimo slično onome kako bih ja uradio, i naravno da ne očekujem da svedok govori o stvarima koje nisu deo pitanja. Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: U potpunosti se slažem sa tim, ali, mislim, pitanje se odnosilo na organizovanu evakuaciju civila iz grada i radilo se o izjavi gradonačelnika Obrovca, koji kaže da se to tako ranije događalo. Sada svedok želi da razjasni šta se dogodilo ranije. To je u okviru njegovog pitanja. Ako ne želi da čuje odgovor, ne bi trebalo da postavi pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni sude, gospodin Hedaraly je više nego dobrodošao da postavi to pitanje tokom dodatnog ispitivanja ako misli da postoji neka veza sa ovim pitanjem. Moje pitanje je bilo jasno u vezi sa 4. avgustom i da li je evakuacija bila tog dana.

SUDIJA ORIE: Pa, vaše pitanje se odnosi na izjavu a izjava sadrži sledeće: "Ja sam objasnio da sam uvek to učinio kada se sirena oglasila", što znači da, ako mu se predočava izjava, onda, naravno, da ne možete reći da je pitanje ograničeno samo na 4. avgust.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Razumem i to je razlog zašto mi je teško da zaustavim svedoka. Dakle, ako bismo mogli dobiti smernice od Pretresnog veća kada počnu da se udaljavaju, da ih vratite na samo pitanje.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, ovde se slažem sa gospodinom Hedaralyjem da se ne odnosi isključivo na 4. avgust, ali naravno ako želite da idete unazad... Ali hajde da vidimo, svedoče, počeli ste da govorite nešto o tome šta se dešavalo u prethodnoj godini, 24. januara 1993. godine. Da li ste želeli da govorite o nekoj evakuaciji koja se dogodila 1994. godine? Da li je to ono što ste ... molim vas, ukratko objasnite. Mi ćemo se fokusirati na 4. avgust, ali ako postoji bilo kakav značaj onoga što se dogodilo ranije, onda vas molimo da nam kažete ukratko. Da.

SVEDOK DOPUD: Hoću da pojasnim vezu između organizovanog i neorganizovanog odlaska. Znači, prva je evakuacija usljedila 24. januara 1993. godine. Koliko je bila organizovana, mogu samo da kažem da sam ja pokušao da je spriječim. I da je bila organizovana, sigurno bih imao uticaj i ne bi bila izvršena. Međutim, stanovništvo je jednostavno napustilo ... 90 posto tog stanovništva je imalo kola. Vi niste imali mogućnost da ih sprečite da odlaze. Tako i ova. Eto, samo sam to htjeo ... da ukažem na činjenicu da su svi ti odlasci iz Obrovca prema selima bili stvar volje stanovništva a nikako organizovani. Eto, to je ono na što sam htio da ukažem, znači da ... Ne radi se samo o 24. To je bila prva, pa znam to i sve naredne koje su bile.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Idemo na 9. paragraf.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da se predoči 9. paragraf u BHS verziji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kaže se: "Negde oko 18.00 časova istog dana moj prijatelj, Nebojša Mijić, došao je do mene i rekao mi da je dobio informaciju da su civili evakuisani iz Benkovca. Bio sam ljut posle mog prethodnog razgovora sa gradonačelnikom Benkovca, tako da sam ga nazvao i upitao šta se dešava On je rekao da su evakuisali civile prema Srbu. Pitao sam zašto to radi, a on je odbio da kaže, ali rekao mi je da kažem našoj civilnoj zaštiti da se obrate Babiću u Kninu, koji je bio načelnik civilne zaštite u Kninu ". A u paragrafu 10 se kaže: "Rekao sam našoj civilnoj zaštiti da nazovu civilnu zaštitu u Kninu, ali niko nije odgovarao. Oni su zatim pokušali nazvati lokalnu civilnu policiju, ali opet nisu mogli dobiti nikakve informacije. Oko 22.00 časa 4. avgusta kontaktirao sam lokalnog komandanta brigade Vojske Republike Srpske Krajine, Rajka Paravinju i došao je da me vidi u kancelariji civilne zaštite i rekao mi da se očekuje sukob širih razmera i da civili treba da budu evakuisani u Srb koji je trebalo da bude planirano mesto za prikupljanje civila. Kao rezultat toga, počeli smo da organizujemo evakuaciju. Naš štab civilne zaštite podelio se i otisao u sva okolna sela da bi se

organizovala evakuaciju." Zatim u paragafu 11 se dalje kaže: "Negde oko 23.00 časa otišao sam u Krupu sa drugim pripadnikom civilne zaštite i rekao civilima tamo da se organizuju i budu spremni da se evakuišu. Vratio sam se u Obrovac oko 4.00 sata kako bih pokupio neku dokumentaciju iz svoje kuće. Grad je bio pust ali relativno neoštećen." Gospodine Dopuđ, civili su napustili opštinu Obrovac u pravcu Srba u okviru jedne organizovane evakuacije. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne. Ova ... ja sam ... dobro pamtim, pa će pokušati da ... Ne znam kako je Nebojša Mijić mogao reći u 6.00 sati gospodinu predsjedniku da se ... i da se ovaj ljuti na razgovor sa predsjednikom opštine Benkovac, koji je obavljen pet sati kasnije, u 11.00 sati. Prvo, to je nelogično u izjavi. Rekli ste da je Savo Vukša nazvao predsednika skupštine opštine Obrovac ili gradonačelnika Obrovca u 11.00 sati ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U 6.00 časova posle podne, što je 18.00 časova.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: U 11.00 sati. Molim vas, vratimo se nazad.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U 6.00 popodne...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: A, ovaj, u 6.00 sati, mislim ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ne ...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ako ... možda govorite ... popodne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da, možda imate problem sa prevodom, gospodine. Tu se kaže ... da je on nazvao gradonačelnika Benkovca u 6.00 sati popodne, što je vojno vreme 18.00 časova.

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, samo sam htio da pojasnim...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Imamo to u 8. paragrafu ...

TUŽILAC HEDARALY: Hvala.

SUDIJA ORIE: Da, navodi se vreme za 11.30 časova, a zatim u 9. paragrafu, imamo ... ne ... da, u 9. paragrafu imamo 6.00 časova posle podne, odnosno 18.00 časova. Dakle, kada govorimo o vremenu telefonskih razgovora, mislim da treba napraviti jasnu razliku između onoga što se desilo prema toj izjavi, barem kako piše, u 11.30 časova 4. avgusta, gradonačelnik Benkovca pozvao gradonačelnika Obrovca, a zatim u 9.00 ... 6.00 časova popodne tog istog dana, to je, dakle, predveče ... prijatelj je pozvao gradonačelnika Obrovca i objasnio. To je ono što piše u izjavi, dakle, hajde da ne ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ali ja mislim da on to ne razume.

SUDIJA ORIE: Pa, zavisi. Postavljajte mu pitanja ali uvek navedite jasno o kom telefonskom razgovoru se radi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dozvolite mi da pojasnim ovo sa vama, gospodine. Ono što gradonačelnik ovde govori ... i da vidim da li se slažete sa mnom, gradonačelnik Obrovca kaže da ga je nazvao gradonačelnik Benkovca u 11.30 časova ujutro, kako bi se požalio na činjenicu da je predsednik opštine Obrovac, ranije tog jutra, evakuisao civilno stanovništvo. I onda on kaže: "Gradonačelnik Obrovca kasnije je saznao u 6.00 časova posle podne da gradonačelnik Benkovca sada radi istu stvar koju je gradonačelnik Obrovca uradio u jutarnjim satima i za koje ...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: (*nema prevoda*)

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li sada shvatate? Da li sada razumete?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Onda sada možemo da nastavimo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi ste ... Da li vam je poznato da je civilna zaštita opštine Obrovac izašala u sela uveče 4. avgusta kako bi civilima koji su bili u selima rekla da moraju da se pripreme za odlazak?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Naveče, da. Naveče. Ja sam to i u svojoj izjavi rekao da je prva grupa ... prva grupa civila koja je napustila, znači, to je ona ispravka koju smo vršili ... u osam sati naveče, znači, 20.00 sati prva grupa je otišla za Srbiju. I ta prva grupa je otišla neorganizovano. Znači, ta prva grupa je otišla neorganizovano. Otišli su oni koji su imali gdje da se sklone ... koji su imali rodbinu i kuće u Srbiji. Znači, to je ta prva grupa. Znači, do osam sati sigurno nije bilo organizovanog ... niti je bilo poziva od civilnih vlasti, ni ... ovaj, da se napusti i Obrovac i ova sela.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ostavimo po strani na trenutak ono što se desilo 4. avgusta ujutro. Znači, vi se sada slažete sa mnom da je odluka da se civili iz opštine Obrovac premeste u Srb, da je to bila odluka da se sprovede organizovana evakuacija uveče 4. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne mogu ni da se složim, ni da se ne složim, jer za tu odluku ja ne znam. Jednostavno, ne mogu da tvrdim ni da je istinita, ni da nije istinita.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, šta ...

SUDIJA ORIE: Gde je odluka u ... vidim da su opisane sve vrste aktivnosti, ali ovde ne vidim bilo kakvu odluku. Možete li da mi pomognete?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pa, mislim, on je rekao ... Radivoje Paravinja je došao da me vidi u kancelariji civilne zaštite i rekao mi je da se očekuje širi sukob i da civili treba da budu evakuisani u Srb, koji je trebalo da bude planirani sabirni centar za civile.

SUDIJA ORIE: Da, vi to zovete odlukom. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada ste vi napustili Obrovac?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ja sam napustio ... Rekao sam i ranije. Znači, ja sam iz Obrovnca izlazio dva puta tokom dana, a napustio sam Obrovac u 15 do 12 (23.45 časova) 4. avgusta. Znači, 15 minuta prije pola noći.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. U vašoj izjavi u 4. paragrafu kažete: "Pripadnici civilne zaštite i predsednik opštine, a mislim da je to Dragomir Vukčević bili su poslednji koji su otišli oko 5.00 časova." Ako ste vi otišli tek u 23.45 časova, kako ste mogli da znate da su pripadnici civilne zaštite i gospodin Vukčević otišli u 5.00 časova? **SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR:** Oni su otišli posle mene i sastali smo se u ... u Beogradu kad smo se sastali, onda sam saznao da je on oko 5.00 sati ujutro napustio Obrovac, odnosno, Krupu, bolje rečeno, ne Obrovac. Znači, to nije neposredno saznanje, to je posredno saznanje, ovaj ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I u tim razgovorima, naknadnim razgovorima, da li su vam oni rekli da je razlog zbog kog su civilna zaštita i gradonačelnik grada bili poslednji koji su otišli bio taj, jer je civilna zaštita bila odgovorna za organizovanje evakuacije civila?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nisam ja ulazio u suštinu u tim razgovorima. Ja sam rekao, ja sam izbjegavao stalno da vodim nekakve široke razgovore. Eto, to je, jednostavno, bio kratak razgovor, susret. Pital sam: "Kad si otišao?" "Otišao sam tad i tad." I to je sve.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Dopuđ.

ADVOKAT MIŠETIĆ: A sada molim dokument koji nosi oznaku 1D37-0012. Časni Sude, nudim izjavu na uvrštenje u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Ulažem prigovor na to, časni Sude. Mislim da izjave svedoka nisu obično prihvatljive ukoliko se ne prođe kroz formalnosti po Pravilu 92bis, 92ter ili 92 quater.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je u redu. Mi ćemo pozvati svedoka...

SUDIJA ORIE: Relevantni delovi bi bili ... pa, da li postoji bilo kakva potreba za tim ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu. Mi ćemo odlučiti o tome kasnije.

SUDIJA ORIE: ...ali sugeriše se da će to biti slučaj Odbrane.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Dobro.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

SUDIJA ORIE: Možda bih u međuvremenu mogao da dam dalja uputstva stranama. Mislim da ćeće naći ono što sam imao u vidu kada sam govorio da li ili ne treba svedoka suočavati sa izjavom drugog svedoka. Da, mislim da sam u to vreme dao uputstva da ne bi trebalo da se to radi, osim ako se o tome već nije govorilo u njegovoj izjavi ili u glavnom ispitivanju. Tako da ne možemo jednostavno da suočimo svedoka sa drugom izjavom o nekom određenom pitanju, ako nije bilo takvih pitanja koja su postavljena svedoku o istom događaju. Međutim, ako je to urađeno, onda nema potrebe da se to ponavlja i možete to da nadete na stranicama od 4.861 do 4.863.

TUŽILAC HEDARALY: I to je jedino što me je brinulo, jer nismo znali šta se sprema.

SUDIJA ORIE: Ali mislim da to do sada nije bio veliki problem. Gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Samo jedno malo razjašnjenje, časni Sude. Primetio sam da se to pitanje javilo tokom jednog dodatnog ispitivanja. Ja sad tražim uputstva od Pretresnog veća, jer se takvo pitanje javilo u okviru izjave svedoka, te stoga nema potrebe da se takvo jedno pitanje stavi u uputstva Prestresnog veća, jer će i dalje biti referenca na onaj deo izjave koji je sporan.

SUDIJA ORIE: Da. Jer u suprotnom, svedok ne bi tačno znao šta je tačno rekao o tome. Ali mislim da to ne stvara nikakve probleme u ovom trenutku. Pa, hajde onda da nastavimo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine Dopuđ, ono što sada imamo na ekranu je izveštaj komandanta Četvrte lake brigade iz Obrovca koji je on poslao svojim prepostavljenim oficirima 9. avgusta 1995. godine i izveštava o tome šta se dogodilo 4. avgusta 1995. godine. To je dokument koji je napisao gospodin Paravinja, kapetan Radivoje Paravinja. U prvoj rečenici se kaže: "Neprijatelj je započeo artiljerijski napad 4. avgusta 1995. godine u 5.00 časova. U 6.20 časova četiri aviona ispalila su rakete na Čelavac i na područje sela Golubić". Ako idete dole do sredine prvog paragrafa, kapetan piše: "U večernjim satima oko 23.00 časa započelo se sa evakuacijom civilnog stanovništva. Naše jedinice su imale dobru artiljerijsku podršku Četvrte brigade i Sedme korpusko-artiljerijske grupe. Dana 5. avgusta 1995. godine i dalje smo čvrsto držali naše položaje." Da vas sada pitam, gospodine Dopuđ, izgleda da ste imali dosta informacija o Četvrtoj lakoj pešadijskoj brigadi čak i 4. avgusta. Mogli ste na karti da označite izdvojeno komandno mesto Četvrte lake pešadijske brigade u planinama, na Velebitu, što

prepostavljam da obični civili u Obrovcu verovatno ne bi znali. Kakvu je vrstu artiljerijske podrške imala Četvrta laka brigada u Obrovcu?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ne bih htio puno da komentarišem ovaj borbeni izvještaj, jer meni su određene stvari ovdje nepoznate. Što se tiče podrške, ja samo mogu da kažem da je ovo Sedma korpusko-artiljerijska grupa, a da li je pružala podršku ili ne, ja to stvarno ne znam. A što se tiče komandnog mjesta, izdvojenog komandnog mjesta, eh, imam informaciju iz prostog razloga, to sam rekao i u svojoj izjavi, to komandno mjesto sam uredio ja 1993. godine i nije menjano do 1995. godine. Eto, zato znam a ne zbog nečeg drugoga, da sam imao nekakav drugi utjecaj ili ... ili, ovaj, neke druge kontakte sa... sa organima komande Četvrte lake brigade. Znači, to komandno mjesto je tamo od 24. ili 25. januara 1993. godine. Nije menjano.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, hajde da nastavimo ovde, jer se to odnosi na ona sela na karti za koja vi kažete da su granatirana. On dalje piše: "Ustaše su izvršile prodor preko Crvenih Potoka prema Malim Žuljinama u zoni odgovornosti 15. korpusa. Pošto nam je bok bio ugrožen, uputili smo četu na naše desno krilo i dva tenka T-34 i dva oklopna transportera, i na ovaj način obezbedili smo desno krilo brigade." Moje pitanje glasi: kada ste putovali po okolini opštine Obrovac, da li ste videli artiljerijske grupe za podršku, jeste li videli tenkove Vojske Republike Srpske Krajine T-34, da li ste videli oklopne transporterke Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Prvi put čujem da je jedinica ova imala tenkove i borbena oklopna vozila. To prvi put čujem i prema tome, nisam mogao to da vidim. Moguće da je odnekud s neba palo to. Ne znam. Ne mogu da to komentarišem, jer stvarno ne znam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Nastavlja se: "U 10.00 časova...", a ovo je sada 5. avgust "...ustaše su izbile u Štikadu kod Gračaca, tako da nismo mogli da koristimo ovaj put za evakuaciju. Pošto smo se uverili da su civili bili evakuisani iz Benkovca i da je najveći deo vojske već bio u Erveniku, naredio sam brigadi da izvrši evakuaciju po planu - prema Žegaru i dalje ka Mokrom Polju." Ovde ću se zaustaviti. Kažete da ste lično otišli u Žegar. Jeste li videli vojnike Četvrte lake pešadijske brigade iz Obrovca u Žegaru?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ne. I koliko je tačna ova izjava, mogu samo da dodam da sam ja napustio Žegar pravcem Žegar – Golubić – Gračac. Prema tome, ujutro 5. avgusta nije bilo hrvatske vojske u Gračacu, niti je bilo u Štikadu. Ja sam tu prošao sa svojim vlastitim automobilom. Prema tome, ne znam ... ne mogu da komentarišem izjavu gospodina Paravinje, naprsto jer nemam saznanja o tome. Možda je tačno, možda je netačno. Ja tu stvarno ne mogu ... ne mogu da dam bilo kakav komentar. Sem ovog što sam rekao – ja sam napustio, znači, ovaj... teritoriju preko Gračaca.

TUŽILAC HEDARALY: Trebalo bi ovde nešto da se razjasni. Možda nisam u pravu, ali čini mi se da se u pitanju govorilo o trupama Vojske Republike Srpske Krajine a svedok je govorio o Hrvatskoj vojsci.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Slažem se. I ja ću to da razjasnim sa svedokom.

SUDIJA ORIE: Dobro, gospodine Hedaraly, možda da prvo date šansu, pa ako se zabuna nastavi, tek onda intervenišite. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možda ste čuli komentar gospodina Hedaralyja. Ja sam vas pitao da li ste videli vojнике Vojske Republike Srpske Krajine u Žegaru 5. avgusta?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: 3. kolovoza ja nisam bio u Obrovcu, ja sam 5. kolovoza ... ne u Obrovcu, u Žegaru. Nisam mogao da vidim kad sam ... ja sam rekao da sam iza ponoći napustio Obrovac ... odnosno, prije ponoći napustio Obrovac, a odmah iza ponoći sam napustio i Žegar, razumete. Znači, ja nisam 5. kolovoza mogao bilo šta da vidim, zato ne mogu ni da komentarišem sve ovo što je inače ... nisam video Vojsku Republike Srpske Krajine u Žegaru, u Golubiću. Ovo je za mene nova stvar. Ja je ne poznajem, nisam bio prisutan tu i ne mogu da dam komentar.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da prevodioci imaju mali problem sa brzinom. Dakle, ako biste mogli da usporite ... da.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Oh, brzina, tačno, tačno. U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Gde ste onda na kraju završili 5. avgusta? Rekli ste da ste napustili Žegar ubrzo posle ponoći. Gde ste onda otišli?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Znači, išao sam pravcem: Žegar, Krupa, Golubić, Gračac, Srb, Martin Brod, Ličko ... odnosno, Ličko ... Bosanski Petrovac i zanočio u Banja Luci. Tačna maršruta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Nastavićemo sa izveštajem gospodina Paravinje. On kaže: "Komanda jedinice izvukla je ili uništila dokumentaciju i jedan deo sredstava. Celo civilno stanovništvo je evakuisano, osim malog broja koji su odbili da se evakuišu. Jedinice su se planski povlačile prateći kolonu civila." Da li ste primetili, dok ste išli ovim putem koji ste opisali, iza vas vojsku koja se evakuiše istim putem kojim ste vi išli?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako biste mogli da okrenete stranu, molim.

prevodioci: Prevod poslednjeg odgovora bio je "ne".

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da pogledamo gornji deo stranice.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kapetan Paravinja izveštava u odeljku 2.1, gde se kaže: "Evakuisana sredstva", govori se o tome šta su od sredstava izvukli: to je haubica 105 milimetara, dva komada; top 76 milimetara D1, dva komada topa ZIS 76 milimetara, tri komada minobacača 120 milimetara, šest komada lakih raketnih bacača 128 milimetara, šest komada minobacača 82 milimetra, devet komada ... I onda se navodi spisak sredstava koja su ostala na putu, što mislim da znači borbena tehnika koju su ostavili, tenk T-34, oklopni transporter M-63, protivavionski top 40 milimetara, dva komada. Sad ću ovde da malo zastanem. Spominje se onda protivavionski top 20/3.

Dakle, gospodine, postavljana su vam jutros pitanja o protivavionskom položaju i mislim da ste rekli da ne verujete da je Vojska Republike Srpske Krajine imali protivavionsko oružje. Gospodin Paravinja izveštava 9. avgusta da su imali najmanje tri komada, zapravo, više od toga, jer ako pogledate pod "uništeni deo sredstava" tu su tri komada protivavionskog topa 20/1 koji su bili uništeni. A zatim ako konačno pogledamo druga borbena sredstva, 40 milimetra, dva komada, protivavionskih topova 20/1. Možete li da kažete Pretresnom veću, a možemo da vam pokažemo kartu ako je potrebno, gde je Četvrta laka brigada iz Obrovca rasporedila sve svoje protivavionsko oružje?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ja prvi put vidim, ako se možda top i mogao sakriti - 20/3, ali tenk nije. Prvi put vidim da je Četvrta laka brigada imala tenk. I ne znam ... ili oklopni transporter. Prema tome, nemam komentar na ovo. Jednostavno nemam. Ali i dalje tvrdim da Četvrta laka brigada nije imala sredstava za protivazdušnu odbranu i da nije položaj protuvazdušne odbrane bio tamo na onom mjestu gdje je označeno na ovoj karti.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, mislim da niste tačno rekli ono što je svedok svedočio ranije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako se sećam, ali...

SUDIJA ORIE: Ja mogu da kažem ono što je rekao. On je rekao: "Brigada, čiji sam bio komandant, sigurno do 1993. godine nije imala protivavionsko oružje ili opremu." To je bilo prvo što je rekao. Onda je dodao da je Obrovac mali grad koji ima blizu 20.000 stanovnika, što je greška. Trebalo bi da bude 2.000. I rekao je: "Ne mislim da bi nešto te veličine moglo da prođe nezapaženo." A onda je rekao da je išao gore: "Često sam išao u Kruševu i morao sam da prodem pored ovog mesta na mom putu, ali nisam video nikakve položaje, niti sam znao bilo šta što bi moglo da ukaže na to." To je ono što je rekao, a ne ono što ste vi rekli da je on rekao, to jest, Vojska Republike Srpske Krajine nije imala protivavionsko oružje. To on nije rekao.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ispraviću to, časni Sude. On je rekao da nije znao i da je hodao okolo ...

SUDIJA ORIE: Jer njemu je skrenuta pažnja na jedno konkretno mesto gde je, navodno, bilo protivavionsko oruđe. On je rekao: "Išao sam do tog mesta i nisam video" i takođe je rekao: "Sve do 1993. godine, kada sam bio u komandi, naša jedinica to nije imala."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne, ja drugačije čitam, časni Sude. On tu kaže: "Niti sam znao nešto što bi ukazivalo na to da su između 1993. i 1995. neki protivavionski topovi dati ovoj brigadi", a ne da nije bilo protivavionskog oruđa na tom položaju.

SUDIJA ORIE: Da. Pre svega, to je ograničeno na brigadu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je ono što sam ga pitao, pitao sam ga samo za Četvrtu laku brigadu iz Obrovca.

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi samo ... Mislio sam da je više pitanje šire. Ali, stvari su sada razjašnjene. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Dopuđ, gledajući ovu listu sredstava, možemo da kažemo da ako je ovaj izveštaj gospodina Paravinje tačan, da niste imali nikakva saznanja gde su ova borbena sredstva bila raspoređena 4. avgusta 1995. godine? Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako pogledamo u odeljku 2.5, skladišta. Gospodin Hedaraly vas je pitao o ovim selima. I pitao je da li je tamo bilo bilo kakvih vojnih ... ne želim da pogrešim i zamoliću gospodina Hedaralyja da me ispravi ako kažem nešto pogrešno, ali mislim da vas je pitao da li je bilo vojnih postrojenja ili vojnih ciljeva, nisam siguran šta je tačan izraz, u tim okolnim selima. Pomenuli ste Žegar i kuhinju u Žegaru. Dakle, ako pogledamo odeljak 2.5, tu kapetan Paravinja izveštava da je skladište municije Krupa bilo uništeno, skladište intendantske opreme u Žegaru je bilo uništeno. Da li ste znali da se intendantsko skladište nalazilo u Žegaru?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Apsolutno. Ja, koliko se sjećam, ja sam to u iskazu svom i rekao da je u Žegaru u prostoru stare škole, koja nije korištena za staru školu, smješteno naoružanje i oprema nakon potpisivanja Vance – Owenovog plana. Znači, tamo je bilo to i to ... nemam šta da krijem, ovaj, i ta kuhinja koja je bila, znači, za to znam. Međutim, za skladište municije u Krupi, ne znam, za skladište municije u Velebitu, ne znam. Sanitet u Žegaru, takođe sam pojasnio ovih dana da je bio тамо. Prema tome, nema ništa sporno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, zbog preciznosti onoga što je bilo sadržano u vašem pitanju, to je 60. stranica, redovi 18 i 19, tamo se samo uopšteno pominje Vojska Republike Srpske Krajine. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam. Časni Sude, sada bih zamolio da se ovaj dokument obeleži i uvrsti u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D520.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D520 uvršten je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Samo da se vratimo na prvu stranicu ovog dokumenta, jer želim da vam postavim još jedno pitanje. Pri dnu, gde gospodin Paravinja kaže: "Povlačenje je teklo u redu, iako su ustaše pucale po jedinicama sve do sela Žegar." Da li ste znali da je Hrvatska vojska otvarala vatru na jedinice Četvrte lake brigade Obrovac i da ju je gonila?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Iz dosadašnjeg mog iskaza potpuno je jasno da ja to nisam mogao znati. Rekao sam da stvarno nisam ... niti sam učestvovao u borbi, niti sam imao bilo kakav dodir koji bi mi ovo pojasnio ... doklen su pucali, gdje ... znam da je na liniji sukoba ... prepostavljam da se nisu dijelile bombone, nego da je bila borba. A sve ostalo, stvarno ne znam, mislim. Pogotovo šta je sve ovo poslije mog odlaska. Molim vas, ja sam napustio ... rekao sam kad i sve što bi ... sva ta pitanja nemaju nekakvu ... Ne znam koja je svrha, zapravo, pitanje ako sam rekao da sam otišao iz Obrovcu ujutro 5. avgusta, odmah iza ponoći, a pitate me o događaju koji je bio ujutro u 11.00 sati. Mislim, ne vidim svrhu pitanja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, svrha je sledeća, gospodine, vi ste u većem delu svoje izjave i u većem delu vašeg iskaza ovog jutra naveli da ste vi naknadno razgovarali sa nekim od tih ljudi, tako da ste možda naknadno dobili neke od ovih informacija. Tako da je to razlog zašto sam vas to pitao. Ako bismo mogli da nastavimo dalje. U 2. paragrafu vaše izjave kažete: "3. avgusta 1995. godine posmatrači Ujedinjenih nacija u Obrovcu napustili su to područje. Zato smo posumnjali da će nešto da se dogodi". Kada kažete "mi", o kome govorite?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Mislim o meni lično i o mojoj porodici.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Sada molim dokument koji nosi oznaku 1D37-0018.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je dokument od 28. jula 1995. godine. To je poruka koju je poslao kapetan Paravinja Jordanskom i Kanadskom bataljonu UNPROFOR-a. On tu kaže: "Upozoravamo vas da ste u slučaju pogoršanja situacija dužni da izvršavate obaveze koje ste preuzeli u skladu sa Vanceovim planom i da nije dozvoljeno da se povučete. Ukoliko ne izvršite ove obaveze mi ćemo biti primorani da vas fizički blokiramo i svaki pokušaj da se napusti zona biće sprečen silom." Vi ste u vašoj izjavi spomenuli činjenica da su Ujedinjene nacije, u stvari, otišle 3. avgusta. Da li ste znali da je vlast u Obrovcu, da su vojne vlasti izdala upozorenje Ujedinjenim nacijama da se ne povlače?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Mislim, jednu stvar treba razjasniti. Ja kad sam rekao "posmatrači", to su ... to je civilna policija koja je bila u mjestu Obrovac. Ja sam rekao: "Oni su napustili 3." A za ovo upozorenje prvi put čujem, prvi put ga vidim i ne

znam, zapravo, da li je ... da li je takvo upozorenje ... ne znam, mislim, ja ne mogu to da komentarišem, jer ja takvo upozorenje ne bih nikad napisao. A sad je druga stvar ako je to komandant napisao. To treba pitati nekog drugoga. Ja nemam komentar na ovo upozorenje. Znači, rekao sam "civilni", znači, civilna policija.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da se ovaj dokument označi i uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D521.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D521 uvršten je u spis. Gospodine Mišetiću, ovo je manje-više uvršteno preko same Odbrane?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: I očigledno, gospodin Hedaraly nema problem u vezi sa tim...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu je. Prosto nisam znao.

SUDIJA ORIE: ...ali samo konstatujem... da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Idemo sada na 4. paragraf vaše izjave svedoče, gde kažete: "Sistem radio veza bio je poremećen i nismo imali kontakt sa vojnim ili političkim vlastima u Kninu". Prvo, možete li nam reći o kakvom sistemu radio veza govorite u vašoj izjavi?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, čini mi se da je u jednoj od ovih izjava ranije, ne znam čijoj, rečeno da je repetitor na Velebitu bombardovan oko 6.30. Znači, ovaj, sa ... od tog trenutka, znači, više nije bilo moguće nikakve veze uspostaviti, ni telefonske ... ja govorim i lično za sebe, znači, ni telefonske, ni radio veze nisu funkcionalne. Čak ni običan radio ja više nisam mogao da slušam onog trenutka kad je Čelavac pogoden. Eto, na to sam mislio. A to "mi" znači, čitavo stanovništvo. Ja nisam ovdje mislio ni na jedinicu Četvrte lake brigade, ni na civilne vlasti. Znači, mislio sam na stanovništvo, koje je bilo još jedno od dodatnih... još jedan dodatni element koji je, ovaj, utjecao na, da ne kažem, na paniku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, u 4. paragrafu vi jednostavno govorite o običnom radio aparatu. Niste mogli da slušate radio Knin?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ni telefonske razgovore nismo mogli ni sa kim obavljati. Znači, nije bilo ni telefonske veze, ni radio veze. Baš ama nikakve. O tome govorim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Vratimo se na na pitanje evakuacije. Rekli ste nam na početku unakrsnog ispitivanja da ste bili član opštinskog veća Obrovca?

TUŽILAC HEDARALY: Skupštine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Skupštine, hvala vam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molio bih da nam predložite dokument koji nosi oznaku 1D37-0028. I molim vas da okrenete sledeću stranicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine, ovde se radi o knjizi Milisava Sekulića. Da li ste imali priliku da pročitate tu knjigu? Naslov knjige je *Knin je pao u Beogradu*.

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Nisam čitao knjigu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodin Sekulić je bio vaš kolega, zar ne, u Vojsci Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Koliko znam, general Sekulić je došao posle mog napuštanja brigade. Nisam imao prilike da se susretjem s njim. U to vreme je bio pukovnik, koliko ... tako ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem šta je napisao u svojoj knjizi o događajima u vezi sa padom Republike Srpske Krajine. Dakle, nećemo previše vremena provesti na tome. Pročitaću vam samo relativne pasuse. Dakle, on kaže: "Opština Obrovac je tipičan primer. Zvanični organi pokrenuli su akciju za kolektivno iseljavanje ljudi. Nadležni organ u ovoj akciji je bila skupština opštine ". Malo niže dole kaže se: "Bilo je više nego očigledno da su događaji u zapadnoj Slavoniji imale depresivan efekat na stanovništvo i vlasti u Obrovcu. Strah je postao dominantan. Međutim, nesporno je da su ulice Obrovca uvek bile pune oficira i regruta. Bilo ih je više na ulicama nego na svojim položajima. Ako je ovo ponašanje trebalo da bude garancija da će građani biti sačuvani od ustaške agresije, onda ko je mogao da zaustavi Hrvate, kada su pokrenuli napad?" I na na kraju, molim da okrenemo stranicu, 3. stranica na BHS-u, dakle završni deo iznad treće tačke ... izvinjavam se, iznad stranice 188. On kaže: "Na osnovu pregleda situacije, bilo je lako videti zašto je moral naroda i vojske bio tako nizak i odakle potiče najava onoga što će se dogoditi 4. i 5. avgusta 1995. godine. Ovaj vid ponašanja od strane vlasti opštine Obrovac početkom juna 1995. godine predstavlja pripremu i vežbu opšte evakuacije naroda i vojske, koja je trebalo da se odvija za manje od dva meseca kasnije. Stvoreni su preduslovi koji su omogućili ljudima da lako, u tren oka, napuste svoje domove. Bilo je očigledno je da su ovaj vid pripreme i opšte vežbe bili

efikasniji i smrtonosniji nego svo hrvatsko smrtonosno oružje". Dakle, gospodine, general Sekulić piše u svojoj knjizi da je opštinska vlast Obrovca već u junu 1995. godine izvršila pripremu za opštu evakuaciju civila. Vi ste nam rekli ranije da ste bili član skupštine u Obrovcu. Da li ste bili učesnik u nekim od ovih akcija ... ili nekom od sastanaka koje general Sekulić opisuje u svojoj knjizi, između opštinskih vlasti Obrovca i vlasti u Kninu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Zadržaću pravo da ne kažem ono što mislim o generalu Sekuliću. Ali ovo dovoljno govori o njemu. Naprosto, nije tačno da je skupština opštine ikada raspravljala o ... i bilo kakvu odluku donjela o, ovaj, organizovanom ili organiziranju napuštanja, ovaj, Obrovca. To je ono što imam da kažem. On vjerojatno ima svoje razloge i ne bih htio komentarisati.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem dokument koji nosi oznaku 1D37-0020. Dok čekamo da se dokument pojavi na ekranu, da li znate ko je Milan Milić? Ko je on bio u Obrovcu 1995. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ovisi. Bilo je nekoliko Milana Milića. Ne znam na kog ... ne znam o kom se radi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, videćemo sada iz dokumenta. Mislim da se radi o načelniku civilne zaštite u Obrovcu.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Znam sada o kom se radi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovaj dokument je od 6. juna 1995. godine. Poslat je u Knin. Predmet je: "Zahtev za pomoć za pronalazak žabica za sajlu promera 06" Tu se kaže: "Imajući u vidu da smo započeli izgradnju splavova na reci Zrmanji, kako bi se evakuisalo stanovništvo u slučaju ustaške agresije", a zatim se nastavlja i traži se neke oprema, kako bi mogli da se izgrade splavovi za prelazak reke Zrmanje, ako bude neophodno. Da li ste znali za ovu vrstu priprema u junu 1995. godine u Obrovcu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Očito da se neko igrao rata. Ja prvi put ovo vidim i prvi put čujem. A bojim se da ne razumjem gdje bi se to mogao koristiti splav. Jednostavno, ne vidim ... ne vidim, ovaj, razlog zašto bi se splav pravio u Obrovcu. Ne znam, mislim, ne mogu da komentarišem ovo. Prvi put čujem ... Za čovjeka sam čuo. On nije bio sa područja opštine Obrovac i znam zasigurno da 5. nije, odnosno 4. ... pardon, 4. jula ga nisam video u Obrovcu, tako da ne znam 4. jula gdje se nalazio. A za ovo, ne znam. Ne znam gdje je splav, ne znam sa kog ... ne znam zbog čega splav. Eto. Najkraće.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se oba ova dokumenta uvrste u spis. Prvi dokument nosi oznaku 1D37-0028, i to je izvod iz knjige generala Sekulića, a drugi dokument koji nosi oznaku 1D37-0020, to je dokument koji se sada nalazi na ekranu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Prvi dokument koji nosi oznaku 1D37-0028 postaće dokazni predmet Odbrane broj D522, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D522 primljen je u spis.

sekretar: A drugi dokument koji nosi oznaku 1D37-0020 postaće dokazni predmet Odbrane broj D523, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D523 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada bih želeo da vam pokažem video snimak, gospodine, od 6. avgusta, to je snimak ... koji nosi oznaku 1D37-0025. To je video snimak Obrovca nakon što su hrvatske snage preuzele grad.

(video snimak)

*HTV, 6. kolovoz 1995. godine,
Obrovac*

Mladen Stubljar, novinar: ... tek oslobođeni gradić smješten na obalama Zrmanje. Na prvi pogled prava idila. Obrovac u ljetu. Čovjek uopće ne bi pomislio da je ovdje ikada bio rat. Čovjek uopće ne može pomisliti da je bilo ikakvih problema da Obrovac ponovo bude hrvatski. Jer hrvatska zastava na vrhu tvrđave potvrđuje da je i ovaj grad oslobođen. Obrovac je totalno prazan. Mnoštvo napuštenih automobila, barki, čak i ogroman gliser, koji su, sudeći po natpisu, koristili pripadnici milicije. Na mnogobrojnim balkonima praznih zgrada uniforme. Te i takve uniforme spalile su u Obrovcu katoličku crkvu. Naravno, pravoslavna je do jučer, valjda, bila u funkciji a danas je pred njom čuvar, pripadnik hrvatske policije, jer:

policajac: Preuzeli smo sada ovdje ... vojska ... Hrvatska vojska je bila ovdje, učinila je svoje. Vidite da je sve u redu. Sačuvaćemo ovdje objekte.

Mladen Stubljar, novinar: Hrvatski vojnici koje smo zatekli pri odlasku, ističu:

vojnik: Grad je bio prazan kad smo došli.

Mladen Stubljar, novinar: Nije bilo otpora nikakvog.

vojnik: Nije bilo nikakvog otpora. Ništa.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

Mladen Stubljar, novinar: U Obrovcu, u samom centru tek jedan jedini stanovnik, Josip Marković, koji već 29 godina živi ovdje i koji je iza okupacije bio tu i jedini dočekao Hrvatsku vojsku.

Josip Marković: Sve je pobjeglo još u petak jutra, u 6.00 sati, autobusima se odvezli.

Mladen Stubljar, novinar: Ostao je sada Marković sam, jer je bolestan i kaže da ne može putovati i zato jer mu je:

Josip Marković: Supruga je ... ona je otišla, ona je pobjegla. Ona je Srpska.

Mladen Stubljar, novinar: Supruga vam je otišla?

Josip Marković: Ona je otišla 'vamo 20 kilometara ... o, pardon ... da, 20 kilometara.'

Mladen Stubljar, novinar: I ostavila vas?

Josip Marković: A do'će ona 'vamo opet. Ona je rekla da će se vratit'.

Mladen Stubljar, novinar: U Obrovcu je gotovo sve netaknuto. Čak je i tjemkom današnjeg dana javna rasvjeta bila upaljena. A očito je kako je reverzibilna hidrocentrala Obrovac u normalnom pogonu. Krš i propalu starudiju nalazimo tek iznad Obrovca. Čuvena Glinica, potom tvornica hidraulike iza rata očito totalna propast i devastacija. No, sloboda je stigla u Obrovac, vesela i radosna, baš kao i zapovjednik policije u tom mjestu.

(kraj video snimka)

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine, dozvolite mi da vas pitam ...
Gospodine, vi ste imali priliku da pogledate snimak. Gradonačelnik u svojoj izjavi Tužilaštву u 11. paragrafu, rekao je da kada se vratio u 4.00 sata 5. avgusta kako bi uzeo neku dokumentaciju iz svoje kuće: "Grad je bio napušten, ali relativno neoštećen". Na osnovu svega što ste videli 4. avgusta, da li ste vi, takođe, doneli zaključak da je grad relativno neoštećen i ... i ... na osnovu ovoga što ste videli u ovom video snimku?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Mislim ako se govori o izjavi gospodina Vukčevića, onda mislim da bi trebalo dati svedoku izjavu tako da može da odgovori na pitanje.

SUDIJA ORIE: Pa, to je ... radi se o jednom vrlo malom delu, naravno, i mislim da se pitanje može postaviti svedoku onako kao je to uradio gospodin Mišetić.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste razumeli pitanje?
SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nisam. Ponovite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Grad Obrovac je bio relativno neoštećen od granatiranja koje se dogodilo 4. avgusta 1995. godine. Nije li to tačno?
SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, ja nigdje nisam ni tvrdio da je bio posebno oštećen. Ja sam rekao da je na nekoliko mjesta pala ... su pale granate i da je to bio razlog za iseljenje. Međutim, što se tiče ovog snimka, baš su prikazana ona mjesta na koja nije ništa palo.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Mišetiću, ako počnemo da tražimo od svedoka da formiraju svoje mišljenje na osnovu onoga što su videli, a zatim pokažete nekoliko snimaka i naravno, novinari imaju naviku da pokazuju ovakve snimke, onda upućivanje na ono što smo upravo videli nije, zar ne, ono što bi trebalo da radimo. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Nastavljamo da se bavimo video snimkom, gospodine. Pre svega, da li znate ko je gospodin Marković koji su se pojavljuje na tom video snimku?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, znam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I čuli ste da je gospodin Marković rekao da su ljudi otišli u 6.00 časova ujutru 4. avgusta autobusima. Da li vam je ovo osvežilo sećanje o tome kada je većina stanovništva otišla iz Obrovca?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Naprosto u 6.00 sati nije bilo moguće da odu. Znači, ostajem pri onome što sam ranije rekao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Takođe se na tom video snimku vidi brod na kom je pisala reč "milicija". Koji je organ Republike Srpske Krajine, ako je to bio slučaj, posedovao taj brod?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Mislim da je to ... Ne mislim, nego to je bila policija u Obrovcu, milicija u Obrovcu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim da se ovaj video snimak uvede u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, vidim po vašoj gestikulaciji da nemate prigovor. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D524.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D524 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim vas, da li možemo na minut da pređemo na privatnu sednicu?

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu. Istovremeno, gospodine Mišetiću, mi smo blizu pauze, imamo svega nekoliko minuta do trenutka kada treba da napravimo pauzu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To će biti vrlo kratko, samo mi je potrebno ...

SUDIJA ORIE: Da, čućemo ovaj deo svedočenja, a zatim ćemo napraviti pauzu.

sekretar: Časni Sude, sada smo na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

sekretar: Vratili smo se na otvorenu sednicu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li biste želeli da date instrukcije svedoku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne, samo bih želeo da budemo sigurni da ovaj predmet neće biti javno prikazan. Hvala.

SUDIJA ORIE: Da li biste želeli da sada napravimo pauzu?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, sada je dobro vreme, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Sada je dobar trenutak. Onda idemo na pauzu i nastavićemo u 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, izvolite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Sada bismo mogli da pokažemo dokument koji nosi oznaku 1D37-0068, ali ne treba da se pokaže u javnosti. Molim sledeću stranicu. U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je izjava koju je Odbrani Gotovine dala osoba koje je bila vojni policajac Vojske Republike Srpske Krajine u Obrovcu 4. avgusta 1995. godine. On kaže u svojoj izjavi pod zakletvom u 2. paragrafu: "Pre Operacije Oluja bio sam na dužnosti vojnog policajca u Četvrtoj lakoj brigadi Obrovac". Paragraf 4: "Vojna policija je obezbeđivala komandu brigade i kad je bilo potrebno, išla na intervencije i učestvovala u borbenim dejstvima". Paragraf 5: "S obzirom na svoju dužnost, poznate su

mi sledeće lokacije koje je koristila Vojska Republike Srpske Krajine u Obrovcu i okolnim područjima", i onda kaže: "Neposredno pre *Operacije Oluja* komanda Četvrte lake brigade bila je u Medicinskom centru u Obrovcu".

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, samo zbog zapisnika, mislim da ovde stoje hrvatske reči "Dom zdravlja". To je ovde prevedeno kao Medicinski centar i mislim da je na prethodnoj karti kao tačka C koju je jutros Tužilaštvo ponudilo u spis, bilo prevedeno kao Zdravstveni centar.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine, da li ste znali da je komanda Četvrte lake brigade neposredno pre *Operacije Oluja* bila locirana u Zdravstvenom centru ili Medicinskom centru ili Domu zdravlja?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. On dalje kaže: "Otprilike deset dana pre *Operacije Oluja*, komanda brigade se preselila iz zgrade nove pošte u Dom zdravlja, jer je procenjeno da je staro komandno mjesto bilo otkriveno". Da li ste znali da je komanda Četvrte lake brigade u danima pred *Operaciju Oluja* iz novog objekta pošte preseljana u Dom zdravlja?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Prvo, nije mi poznato da je komandno mjesto komande brigade bilo u novoj pošti ili u pošti, uopšte. A drugo, još manje mi je poznato da je premještena u Dom zdravlja. I zasigurno tvrdim da nije bila u Domu zdravlja nikada komanda brigade.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dalje kaže: "Pre nego što je bila locirana u zgradu pošte, komanda brigade je bila smeštena u Domu kulture". Imate li saznanja da je komanda brigade nekad bila stacionirana u Domu kulture?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: On nakon toga kaže: "A pre toga u hotelu u Obrovcu ..." Da li vam je bilo poznato da je komanda u bilo kom trenutku bila stacionirana u hotelu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: On završava paragraf sledećom rečenicom: "Komandu brigade je obezbeđivao moj vod vojne policije". Da li je to standardna procedura, barem kada ste vi bili komandant Četvrte lake brigade Obrovac da vas obezbeđuje vod vojne policije?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, vojna policija je obezbeđivala u principu komandno mjesto i tu nema ništa sporno. Međutim, ovo sve ostalo je sporno. Evo, spominje se i stara pošta u koju ne može da stane 40 ljudi, čak ne da spavaju, nego da stoje. Mislim, to je prostorija ... dvije prostorije gdje je bio ranije štab Teritorijalne odbrane, dvije prostorije sa otprilike petnaestak kvadrata, svaka. Znači, oko 30 kvadrata. Da li može 40 ljudi u 30 kvadrata da spava, to je druga stvar. Vjerojatno je na to mislio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala. Predvideli ste moje sledeće pitanje. Idemo onda na hotel u Obrovcu: "Hotel u Obrovcu je koristio vod specijalne policije Republike Srpske Krajine". Zastaćemo ovde. Da li je, u stvari, hotel koristio vod specijalne policije Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ostajem pri tvrdnji da vod specijalne policije nije koristio hotel nikada kao smještaj.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: On dalje kaže: "Hotel su takođe koristili viši oficiri koji su bili raspoređeni u Obrovcu. Čuvala ih je moja jedinica vojne policije". Da li vam je bilo poznato da su viši oficiri Vojske Republike Srpske Krajine boravili u hotelu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne znam na koje oficire misli. Mada su, u principu, jedan ili dvojica oficira povremeno spavalici, viši oficiri. Ne znam. Povremeno su spavalici. Prenoćili u hotelu ali ne za stalno. To bez daljnog. Mislim, ne znam na koje više oficire misli. Ja nisam. Ja sam imao najviši čin u brigadi, prema tome ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Koliko ... dalje on kaže: "Policija Republike Srpske Krajine koristila je zgradu policije gde se, takođe, i trenutno nalazi policija. Bilo je oko 50 do 60 pripadnika policije. Ne znam tačno koliko, jer se broj stalno menja". Šta se vi sećate, koliko je bilo pripadnika policije koji su obično bili u Policijskoj stanici u avgustu 1995. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: U Policijskoj stanici je ... ja ne znam šta podrazumjeva pod ... ali redovnih policijaca nije bilo nikada više od 20. A ovaj broj je baš onako ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zatim kaže: "Fabrika *TRIO* u Obrovcu je šila uniforme za vojsku i policiju. Nisam siguran da je još nešto šila. Znali smo da pravi uniforme za nas". Da li ste vi proizvodili uniforme za Vojsku Republike Srpske Krajine u fabrici *TRIO*?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, ja bih sam morao da pričam o tehnologiji a nemam ni vremena a ni potrebe. Ta tvornica jednostavno nije mogla da šiva uniforme.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Što se tiče 4. avgusta, dozvolite mi da pročitam paragafe šest i sedam zajedno. "U Obrovcu je neposredno pre početka *Operacije Oluja* bilo vojske. Već sam nabrojao koje su jedinice stalno bile sa sedištem u Obrovcu". "Dana 4. avgusta ujutro u Obrovac su stigli tenkovi, tri tenka i tri ili četiri oklopna transportera. Nisam siguran u broj, ali znam da su tenkovi stigli tog jutra." Da li ste videli, prvo ... imam dva pitanja. Prvo, da li ste videli vojno osoblje u Obrovcu u danima neposredno pred *Operaciju Oluja*?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Sem pojedinačnog vojnika ali da je bila neka veća grupa, ne. I vjerojatno sad kad vidim da se i ovde pominju ti tenkovi, ja ih nisam video i zato sam i rekao da Četvrta laka nije imala tenkove. Moguće da je dopremljeno nešta na dan 4. ali ja to nisam video.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste 4. avgusta ujutro u samom Obrovcu videli tenkove i oklopne transportere?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vratićemo se za nekoliko minuta na onu kartu, a u Obrovcu postoji most preko reke Zrmanje. Da je vojska htela da ... premesti snage u područje na prvoj liniji fronta koju ste vi nacrtali na karti ili da rotira snage odatle preko reke Zrmanje, da li moraju da pređu preko mosta u Obrovcu da bi prešle reku?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: I bi i ne bi. Sve ovisi o odluci komandanta. Jer postoji još jedan prelaz preko Zrmanje koji je uzvodno petnaestak ili desetak kilometara. To je, ovaj, most na rijeci Zrmanji ... reverzibilna elektrana. Znači, nije se morao, ovaj, koristiti taj most.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pokazaćemo Pretresnom veću prelaze preko reke, međutim, ono što želim da naglasim i želim da vas pitam je sledeće, u tom delu reke, jedini način da se reka pređe i da se ide prema liniji fronta, koju ste nacrtali na karti, je da se pređe preko mosta u Obrovcu. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, ako vojska želi da pošalje pojačanja do linije fronta, oni bi morali, bar kada je reč o tom delu reke, da prođu kroz Obrovac, preko mosta i prema liniji fronta. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: ...Na to pitanje ja bih trebao drugačije da odgovorim, ali 'ajde, reći ču – da. Reći ču – da. Da ne gubimo vreme.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala. Idemo dalje u ovoj izjavi, a zatim ćemo doći do mostova za nekoliko minuta. On kaže: "Tog dana bilo je dosta vojske u Obrovcu, što stalnih jedinica, kao što je bila naša jedinica, što specijalne policije i vojske koji su prolazile i isle na svoje položaje. Teško je reći koliko je bilo vojnika, ali grad je pun vojske". Ako se ispostavi da je, zapravo, u nekom trenutku grad bio pun vojnika, u najmanju ruku, vojnici koji su isli na liniju fronta preko mosta u Obrovcu, možete li da objasnite zašto vi niste videli bilo kog vojnika u Obrovcu 4. avgusta ?

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude. Mislim da se ovde pretpostavljaju činjenice koje nisu u spisu i traži se nagađanje – ako je, u stvari, grad bio pun vojnika, a vi niste videli ...

SUDIJA ORIE: Da. Pokušajmo da se držimo onoga što je u spisu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pa, časni Sude, mogu to da uradim i na duži način, takođe, što je ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Već ste svedočili, gospodine, da ste nekoliko puta u toku dana, napuštali grad Obrovac, odlazili ste da vidite svoju porodicu, da ste se vozili putevima. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Koliko dugo ... koliko dugo su trajala ta vaša putovanja iz Obrovca 4. avgusta?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Onoliko koliko je trebalo da se pređe 18 kilometara tamo i nazad i desetak minuta sa porodicom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kako ste tamo išli, jer naravno, zavisilo je od sredstava koje ste koristili da pređete ovih 18 kilometara?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Vozio sam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, da li imate grubu procenu o tome koliko je vremena trebalo da odete tamo i da se vratite nazad?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Oko sat, sat i 30. Kako kad.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A koliko puta ste išli iz Obrovca 4. avgusta ?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Dva puta. Išao sam dva puta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Znači, najmanje tri sata tokom tog dana, 4. avgusta, vi niste bili prisutni u gradu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Optrilike. Između dva i tri sata.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Hvala. A sada da pogledamo 8. paragraf ove izjave. Ovaj svedok pominje, baš kao i vi u svom svedočenju ranije, da je postojala kuhinja u Žegaru u fabrici *TRIO*. "Tamo se kuvalo, i pripremali su se obroci za celu Četvrtu laku brigadu Obrovac i civilnu policiju. U staroj školi u Žegaru bilo je skladište. To je bilo skladište municije i goriva. Objekte je čuvala rezervna vojska, Teritorijalna odbrana". Prvo, da li je fabrika *TRIO* imala još jednu fabriku u Žegaru?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da. Pa, to sam već rekao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možda sam vas pogrešno razumeo ranije, pa hajde da pojasnimo ponovo. Ta kuhinja je bila kuhinja za vojsku u fabrici *TRIO* u Žegaru ili u staroj školi u Žegaru?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: U tvornici *TRIO* u Žegaru.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A vi slažete sa ovim svedokom da je skladište takođe bilo smešteno u zgradu stare škole u Žegaru. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: To sam u iskazu i rekao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U 9. paragrafu on kaže: " U naselju Krupa bilo je skladište municije i opreme u školi i u privatnim kućama u okolini školske zgrade. Najviše je bilo artiljerijske municije koja se tamo držala. Čuvala ga je mlada vojska i regruti. Skladište je dignuto u vazduh pred odlazak vojske". Imate li saznanja o skladištima u Krupi?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I onda taj svedok, takođe pominje ono što smo videli u izveštaju gospodina Paravinje, a to je da je skladište dignuto u vazduh pre

odlaska Vojske Republike Srpske Krajine. U 10. paragrafu on kaže: "Istureno komandno mesto brigade se nalazio u fabrici *Glinica* i lokalitetu Čaber na Velebitu. Čaber je kotlina na Velebitu. Tamo se nalazila i kuhinja". Koliko je izdvojenih komandnih mesta imala Četvrta laka brigada Obrovac u avgustu 1995. godine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne znam u kolovozu 1995. godine. Ja sam rekao da je u tvornici *Glinice* komandno mesto komande brigade bilo do 23 ... do 24. januara 1993. godine. Posle toga, ne. I da je preseljeno u Čaber. Prema tome, ova izjava je tačna samo utoliko što spominje Čaber a za tvornicu *Glinica* znam da nije, ovaj, tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada ste poslednji put posetili fabriku *Glinica* pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, nije bilo nikakve potrebe da je posjećujem. Ja tvornicu *Glinica* nisam posjećivao od 1993. godine. Nije bilo razloga.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, od 1993. godine do početka *Operacije Oluja*, niste bili fizički prisutni u fabrici *Glinica*. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne, u tvornici *Glinica* nisam bio prisutan.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala. On u 11 paragrafu kaže sledeće, ja će to da pročitam za zapisnik. Mislim da znam vaš odgovor, ali sećate se izveštaja kapetana Paravinje od 9. avgusta gde je on govorio o minobacačima, haubicama, topovima, i tako dalje. On ovde kaže gde su bili raspoređeni: "Minobacači kalibra 120 milimetara, mislim da je bila minobacačka baterija u selu Rastovac. Haubice 105 milimetara, mislim da je to bila baterija haubica 105 milimetara u selu Demnjak. U selu Muškovci nalazile su se haubice kalibra 122 milimetra, mislim da ih je bilo tri ili četiri komada. Top kalibra 130 milimetara je premeštan na različite položaje. Sećam se da su to bile lokacije u Oluiću, Bilišanu, Muškovcu i pre *Operacije Oluja* u Kruševu u selu Šoše". Dozvolite mi da vas opet pitam, vi nemate nikakva saznanja gde je ova vrsta oružja Četvrte lake brigade Obrovac bila raspoređena neposredno pre *Operacije Oluja* ili 4. avgusta?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nemam. Već sam vam objasnio da ja nisam imao nikakve dodire sa brigadom, prema tome, ne znam da li su ... moguće je da su bili baš tu. Ali, u principu, ovo je upravo iza linije fronta koju sam ja označio na karti. Prema tome, to je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U 12. paragrafu on kaže: "Oklopne jedinice bile su u Kruševu. To su bile T-34 koje su bile nepokretne i služile su kao topovi. Ne sećam se koliko ih je tačno bilo. Tenkovi T-55 su bili u selu Bilišane, Grande, kao i oklopni transporteri za pratinju. Bilo ih je oko šest do sedam. Nisam siguran u tačan broj. Još jedan T-55 nalazio se u selu Modrići, iznad Obrovca". Dakle, kada je reč o ovim tenkovima, T-55, T-34 i o oklopnim transporterima, nemate saznanja o tome gde se bilo šta od ove opreme nalazilo neposredno pre *Operacije Oluja* ili 4. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nemam. Ali imam... primjetio sam jednu nelogičnost. Ja, naravno ... ako mi dozvolite da je iznesem. Najprije u jednom, ne znam čijem izvještaju je rečeno da su tenkovi T-34 zaprečavali gore u Velebitu, znači da su bili

pokretni. A ovdje se pominju kao nepokretne vatrene tačke. Ja mislim da i to dovoljno upućuje da je ovo izmišljeno, jer ovoliko tenkova ne vjerujem da se ne bi moglo da... da ne bih bio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hajde da nastavimo. I konačno u 13. paragrafu se kaže: "Protivvazdušna odbrana nalazila se u fabrici *Glinica*, topovi *BOFORS*, mislim da dva komada, i jedna raketa *Strela* za protivvazdušnu odbranu. U oblasti Berevača iznad Obrovca, raketa *Strela*. U oblasti Čaber, takođe *Strela*". Mislim da sam vas to pitao ranije, ali dozvolite mi da vas pitam opet: dakle, vi nemate nikakve informacije o lokaciji bilo kog od ovih *BOFORS* topova ili raketa za vazdušnu odbranu pre ili tokom *Operacije Oluja*. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, u skladu sa našim postupkom neću ponuditi izjavu u spis, nego nastavljam.

SUDIJA ORIE: Da. Procitali ste relevantne delove, pogotovo jer neće biti ponuđeno u ovom trenutku. Vi ste to nazvali izjavom koja je data pod zakletvom. Vidim da je to i overeno od strane javnog beležnika, ali ja ne vidim da je data bilo kakva zakletva bilo gde. Da li je to ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U pravu ste, časni Sude. Možda nisam rekao pravi izraz. Ako predemo na stranu gde se nalazi potpis, mislim da ima ...

SUDIJA ORIE: Da, ja sam pročitao stranicu sa potpisom.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemam pred sobom, tako da ...

SUDIJA ORIE: U redu. Hajde da pogledamo. Barem sam gledao prevod i tu imamo sertifikat javnog beležnika, pa čak i koliko je plaćen za to.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako možemo malo da pomerimo. Ja sam zapravo zainteresovan za ovo gore. U pravu ste, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pogotovo imajući u vidu da ovo neće ići u spis, mislim da je dobro da imamo to u zapisniku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC HEDARALY: Samo jednu stvar, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da?

TUŽILAC HEDARALY: Verujem da je procedura bila da se označi za identifikaciju, ali ne da se uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: To zavisi od toga da li će ikada ... da li će ta osoba ikada biti pozvana kao svedok, jer u takvim okolnostima mogli bismo tražiti dokaze, dalje dokaze.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ukoliko dođe do dokaznog postupka Odbrane, mi nameravamo da ga pozovemo. Međutim, imajući u vidu Gojanovićeva dokumenta koja je na kraju Pretresno veće ...

SUDIJA ORIE: Da. Mi ne želimo da ih imamo na spisku...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: ... u određenim okolnostima, tako čim svedok bude trebalo da svedoči onda ćemo to zadržati na spisku za identifikaciju, a ako ne, onda naravno, u kasnijoj fazi mogu ponovo da se uvedu ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li želite da ih obeležimo za identifikaciju, meni to nije bitno, tako da ...

SUDIJA ORIE: Mislim da je za sada to dovoljno ... Molim ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Molim vas da se sada predoči dokument koji nosi oznaku 1D37-0080. I ako bismo mogli da počnemo na 6. stranici. Ovo je ... molim verziju na engleskom jeziku. Ne znam da li možemo da vidimo obe.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, svedoče, u svetlu činjenice da ne znate ili nemate informacije o lokacijama konkretnih vrsta oružja, možda nećete biti u mogućnosti da identifikujete mnoge od lokacija ovde?

ADVOKAT MIŠETIĆ: I ovo je karta za dobrobit Pretresnog veća.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Međutim, vi ste pomenuli Žegar, što je broj 11 na karti, da li možete da potvrdite da je to, zapravo, mesto gde su se nalazile kuhinja i skladište oružja?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Na broj 10, to je mesto gde se nalazi Krupa, ali mislim da ste rekli da niste znali ni za kakva skladišta u Krupi. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Molim da okrenemo stranicu. U redu. Ovo je karta na kojoj su ucrtani mostovi na reci Zrmanji. A vi ste već predvideli nešto od onoga o čemu sam želeo da razgovaram sa vama. Reka Zrmanja deli severozapadni deo tadašnje Republike Srpske Krajine od Knina. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nisam dobro razumeo ... Hoćete li ponoviti, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Reka Zrmanja predstavlja jednu crtu koja deli severni i severozapadni deo od Knina u južnom delu Sektora Jug ili takozvane Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Pa, uslovno, da. Jer ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: E sada, da se ta reka pređe, postojala su četiri prelaza, zar ne? U stvari da, četiri kontrolna punkta, i ti kontrolni punktovi su bili na mostu u Obrovcu. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Most koji ste, čini mi se, vi spomenuli ranije u vašem svedočenju bio je na hidroelektrani Obrovac – Muškovci, zar ne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zatim most u Krupi. Zar ne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Most u Krupi nema veze sa Zrmanjom. To je most na rijeci Krupi. To je most u Kaštelu Žegarskom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li su te dve reke povezane?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da. Krupa se uljeva u Zrmanju ali dole, ispod Velebita. Znači, povezane su.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I konačno, na ovoj karti, most u Kaštelu Žegarskom, recite nam na kojoj reci je taj most?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Na Zrmanji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, da su ti mostovi bili uništeni artiljerijskom vatrom, kako bi se moglo iz Knina doći, recimo, na liniju fronta, koju ste vi nacrtali na karti za Tužilaštvo?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Zrmanja je iznad mosta u Kaštelu Žegarskom, znači, uzvodno je jedno 2.500 metara, dva i po ili tri kilometra ... Zrmanju je moguće preći pješke na svakom mjestu, pogotovo ljeti. Znači, izuzetno je plitka. U Erveniku nestaje. Znači, nema je. Preko ljeta nema, ima samo korito. I iz Knina se je moglo i iz drugog pravca doći. Moglo se, znači, doći iz pravca Knin – Gračac i dole prema Obrovcu, znači, cestom, normalno. Znači, postojala je mogućnost dolaska i bez ovih mostova.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Bilo bi znatno teže doći iz Knina do linije fronta, tamo gde ste ucrtali na karti ukoliko nije bilo mostova, nego da odete direktno u Obrovac ili Muškovce preko mosta i dođete do linije fronta. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ovisi gdje se nalazila vojska koja treba da pređe ... da dođe na liniju fronta. Znači, i o tome ovisi. Druga stvar, ništa dalji put nije preko

Gračaca do Obrovca od ovoga preko Ervenika i ovih sela ... Žegara. Ništa dalje nije, ako to pitate. Ako je to svrha pitanja. Zapravo, znam šta je svrha pitanja, ali ponudio sam odgovor.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Recimo ...

SUDIJA ORIE: Ne morate da znate šta je namera gospodina Mišetića...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Recimo da su hteli da rotiraju trupe iz Benkovca na liniju fronta. Ukoliko je most u Obrovcu bio uništen, kako bi vojnici išli iz Benkovca do linije fronta?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: To sam očekivao pitanje. Znači, postojala je mogućnost prelaska rijeke ... prelaska Zrmanje pešice, znači. Iznad mosta ... iznad ovih... iznad mosta u Kaštelu Žegarskom. A postojala je mogućnost na slapovima Jankovića Buk, Berber ... Berberov Buk, gdje se ljeti izuzetno jednostavno može preći pješke. Znači, nema ... nije bilo prepreka da se pješke pređe. I to je bliže i od mosta u Kaštelu i od mosta ovdje u Muškovicima. Znači, pored samih Muškovaca se moglo, ovaj, da pređe preko ta dva buka ili slapa, kako hoćete.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da li je taj most ikada srušen?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nije bio srušen, ne, to je dobra poenta.

SUDIJA ORIE: I još uvek je mogao da se koristi. Čemu služi to što kažete da ako nije tamo bio most, šta bi onda ... naravno, osim toga da biste zauzeli drugi most, da li je istina da ako se most ne bi više koristio, da biste tome prilagodili sve vrste operativnih ... da biste možda prebacili trupe zbog toga. Mislim, šta je ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, imamo svedočenje, pa, ne bih želeo da se to uradi ... svedok verovatno govori engleski, ali ... svedok je odgovarao na moja pitanja prilično brzo, pre nego što je prevod završen ...

SUDIJA ORIE: Da .

ADVOKAT MIŠETIĆ: ... tako da nisam siguran da ne zna. Ali, svedočenje svedoka je da nije bilo vojnih ciljeva i nije bilo razloga da se granatira Obrovac, i to je ono što je on rekao ...

SUDIJA ORIE: To je ono što vi...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim da je svedok potpuno svestan da bi granatiranje mosta u Obrovcu, ako ništa drugo, ometalo Vojsku Republike Srpske Krajine s obzirom na to kakav je teren, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu, časni Sude. Zamolio bih da se ovaj *PowerPoint* označi i uvede u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Samo dve stvari, časni Sude. Pre svega, samo su dve stranice prikazale svedoka, a ne one druge, pa samo želim da znam šta je osnova za one druge. A druga stvar, na prethodnoj stranici prikazana je gomila lokacija koje su bile identifikovane i pitam se da li postoji bilo koja druga informacija osim onih koje se nalaze u izveštaju koji je prikazan u izjavi svedoka, kako bismo znali odakle dolaze svi ti krugovi i brojevi na karti. Osim toga, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, jasno je da je svedok mogao da identificuje samo jednu ili dve stvari.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Možete li da nam kažete ko je smislio ono što je na ovoj karti?

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je pripremio naš tim, časni Sude. Zasniva se na ...

SUDIJA ORIE: Da. Tako da svedok to nije mogao da potvrdi ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je u redu.

SUDIJA ORIE: ...dakle, ne radi se o izvoru na koji ovo Pretresno veće može da se osloni, radi se samo o načinu na koji je to shvatila Odbrana?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je. A što se tiče prethodnih stranica, neke od prethodnih stranica su opšte karte. Postoji i paragraf o *Operaciji Maslenica* iz 1993. godine, ali sada nema potrebe da kroz to prolazimo.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Dakle, ako mogu da kažem da u ovom momentu nemamo nameru da koristimo ostale stranice, samo dve koji smo videli, od kojih kod jedne postoji ograničenje u pogledu toga šta je svedok bio u stanju da identificuje ...

SUDIJA ORIE: Da li postoji mogućnost da ih ponovo uradite na takav način ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Naravno.

SUDIJA ORIE: ... da se ne zbumujemo oko informacija o tome šta je gde, ako nije uvedeno u spis na uobičajeni način.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako želite, ja mogu da odštampam samo ove dve stranice i njih da uvedem kao dokaze u spis, i zamenim za onaj dokument koji je skraćen i sada se nalazi u sistemu elektronske sudnice.

SUDIJA ORIE: Naravno. Zato ne morate to da odštampate. Predlažem da privremeno tražimo broj od gospodina sekretara i označimo ga za identifikaciju, da vi učitate konačne verzije, što ne može da stvori zabunu, barem što se...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...tiče Pretresnog veća.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D525 označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D525 čeka da bude zamenjen drugom verzijom. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Moja poslednja serija pitanja, gospodine: da li ste bili ... Tužilaštvo je reklo Odbrani da su vas kontaktirajli preko gospodina Save Štrpca i njegove organizacije *Veritas*. Možete li nam reći kako ste saznali da Tužilaštvo želi da razgovara sa vama?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Svojim pitanjem ste dali odgovor. Preko gospodina Štrpca.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, gospodin Šrbac vas je pozvao i rekao da Tužilaštvo želi da razgovara sa vama. Da li je to tačno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A šta vam je rekao, o čemu želi da razgovara sa vama?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ja nisam puno razgovarao sa gospodinom Štrpcem ali uglavnom je rekao da se želi razgovarati o ovim događajima od 4. avgusta 1995. godine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A konkretno, da li vam je rekao da Tužilaštvo želi sa vama da razgovara o granatiranju Obrovca?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Ne. Znači, samo o događajima, o onome šta ja znam, odnosno, o čemu imam saznanja. Ali mi konkretno nije rekao kako ... mislim ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I konačno, poslednje pitanje. Koliko dobro poznajete gospodina Štrpcu?

SVEDOK DOPUD – ODGOVOR: Pa, sve ovisi. Mi smo se poznavali davno nekad dok sam ja bio đak u Zadru, u školi, i on, iz doma. To nije bilo neko veliko poznanstvo i sreću sam ga tek 1992. ili 1993. godine u Benkovcu. Znači, ako po vremenu, dugo ga poznajem, a po nekakvim susretima, kratko. Znači, poznajem ga iz doma iz Zadra, i posle toga nisam imao s njim ama baš nikakve susrete sve do 1992. ili 1993. godine, ne znam tačno. I onda isto vrlo kratko.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zahvaljujem što ste došli da svedočite, gospodine Dopud.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mišetiću. Imam jedno pitanje za vas. Sve razdaljine koje su označene na karti sa mostovima to su, zapravo, razdaljine koje su pokazane putem pretpostavljam, a ne vazdušnim putem?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ja mislim da je to vazdušnim putem, ali dozvolite mi da potvrdim to.

SUDIJA ORIE: Obično...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U pravu ste. Dozvolite mi da se...

SUDIJA ORIE: ...kvadrati na karti prikazuju koja je veličina karte i to odgovara kvadratnim kilometrima. Ako bi to bio slučaj, onda to svakako nije...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Odgovoriću vam kada završimo danas sa radom.

SUDIJA ORIE: Usput, svedoče ... da li znate da li su ove distance na toj karti, ove udaljenosti vazdušnom linijom ili razdaljine kako se putuje najkraćim putem? Ako znate?

SVEDOK DOPUD: Letom. Letom. Znači, vazdušna linija.

SUDIJA ORIE: Onda moramo da pogledamo na skali karte i...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude, primetio sam da nismo stavili skalu.

SUDIJA ORIE: Postoji skala, ali naravno, pretpostavljam da treba da se poveća. Piše da je razmera 1: 60.000, ali čim počnete da povećavate, skala više ne pomaže, osim ako na

skali nisu navedeni kilometri. Jer, uvećavate i smanjujete zajedno sa kartom, ali to nije ono što smo ovde ustanovili, koliko shvatam. Sačekaćemo konačan odgovor.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley?

ADVOKAT CAYLEY: Nemamo pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nemate. Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ:

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dopuđ, ja u ovom postupku zastupam gospodina Markača i postaviću vam nekoliko pitanja, pa vas molim po vašem najboljem sjećanju da mi odgovorite. I još jedno vas molim. Obzirom da govorimo istim jezikom, radićemo pauze između pitanja i odgovora da prevodioci mogu obaviti svoj posao. Gospodine Dopuđ, vi ste u uvodu spomenuli da ste po struci inžinjer, točno?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Recite kakva je vaša formalna naobrazba?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Viša tekstilna tehnička škola ili Viša škola za tekstilnu odjeću u Zagrebu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Jeste li imali kakvu vojnu naobrazbu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Sem škole rezervnih oficira i određenih kurseva, ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Vi ste bili rezervni oficir JNA. U kojem činu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: U činu majora.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A u kojem ste činu bili pripadnik Armije Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: U istom činu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molio bih Tajništvo da nam prikaže na ekran dokaz P551. To je mapa koja je pokazana u toku ispitivanja od strane Tužiteljstva.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dok se pojavljuje na ekranu, da vam samo kažem, riječ je o mapi na koju ste vi ucrtali određene pozicije, a ono što mene interesira, to je linija fronte, kako ste vi rekli, nakon 1993. godine, dakle, nakon akcije *Maslenica*.

Dok čekamo, da li se linija fronte od 1993. godine, znači, nakon akcije *Maslenica*, pa do 1995. godine, mjeseca kolovoza, mjenjala?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Evo, još malo strpljenja. Ako bi ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine Mikuličiću, imam ovo na papiru za svedoka, ukoliko bi to bilo lakše.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da. U stvari, ja bih željeo da povećamo gornji dio karte. Mislim da bi bilo vidljivije ako bismo povećali. U redu. To je to. Mislim da je dovoljno. Zahvaljujem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dopuđ, na ovom gornjem dijelu karte gdje je ucrtana linija fronte, primjećujete ljevo od zadnje crvene crtice, dakle, zapadnije od zadnje crvene crtice toponim Tulove grede?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li se možete prisjetiti u vrijeme o kojem govorimo, dakle, 1993. godina, a obzirom da ste rekli da se to nije mjenjalo do 1995. godine, do mjeseca kolovoza, tko je bio susjed brigade obrovačke, koja je držala tu poziciju? Pri tom mislim na susjeda sa sjeverne strane preko Velebita? Vojni susjed.

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Vojni susjed je bila brigada Gračaca. Mislim da se ... brigada Petnaestog korpusa, ako se dobro sjećam. Ali u svakom slučaju iz Gračaca, jedinica iz Gračaca.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Jeste li poznnavali zapovjednika te brigade, gospodina Jovana Kordića?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li znate koliko je ljudi brojala ta brigada?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li znate gdje je bilo zapovjedno mjesto te brigade?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nisam siguran. Nisam siguran, ali mislim da je bilo negdje u Gračacu na zapadnoj ... prema zapadu ... Ne mogu sad. Nisam siguran, ne mogu da odgovorim.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zahvaljujem. Pretpostavljam da vam nije poznato ni koliko je brojila ljudi ili kakvo je imala naoružanje Gračačka brigada?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Danas ste u vašem svjedočenju, referiram na stranicu 85, red drugi, rekli da su na Velebitu bili tenkovi T-34. Da li znate gdje su oni točno bili na Velebitu?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ja sam rekao da ne znam da su bili na Velebitu, a sad tvrdim da nisu bili ... Jednostavno, ne postoji varijanta da se gore tenk ... Velebit je neprohodno ... tenku neprohodno područje i ne znam ko je mogao izvesti tenk. Znači, nisam ja rekao da su gore bili tenkovi. To je neko drugi rekao.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Dobro. Zahvaljujem. To mi je dovoljno. Spomenuli ste u vašem svjedočenju, gospodine Dopuđ, policiju u Obrovcu i otprilike koliko je ljudi imala. Koja je bila funkcija i uloga policije u sustavu obrane takozvane Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Policija je radila one poslove koje inače radi u miru i druge ne. Znači, nije u sustavu odbrane Republike Srpske Krajine redovne ... redovne policijske snage, hajdemo ih tako nazvati, nisu imale nikakvu ulogu.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li je vaše svjedočenje da policija nije davala svoj doprinos na prednjim linijama crte obrane?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Upravo to.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Bilo je riječi nešto i o evakuaciji stanovništva. Ja tu temu ne bih dalje elaborirao, no, samo možda jedno ili dva pitanja. Nakon vaše demobilizacije, vi ste bili direktor tvornice, zar ne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Koliko ljudi je zapošljavala tvornica?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Prije rata je zapošljavala 975 ljudi. 1993. godine radila je sa smanjenim kapacitetom, jer 1991. i 1992. godine nije radila. Tek posle moje demobilizacije je počela da radi i bilo je angažovano negdje oko 120 ljudi, žena, uglavnom, žena, jedan ili dva mehaničara, i to je to.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li je postojao neki plan evakuacije za radnike u tvornici?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li je vaše svjedočenje, da u slučaju izbjivanja opasne situacije, da ju tako nazovemo, ratne situacije, za radnike u tvornici nije postojao nikakav plan prema kojemu bi se oni zbrinuli?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da nije postojao...

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nije postojao.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Zahvalujem. Rekli ste da ste otišli iz Obrovca negdje oko ponoći, pa onda iz Žegara, i da ste se kretali putem prema Gračacu kada ste odlazili. Da li ste ulazili u sam grad Gračac?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne, nisam ulazio.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ako se dobro sjećam, rekli ste da ste išli dalje od Gračaca prema Srbu, zar ne?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li znate gdje je mjesto Štikada?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Da, znam.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li je točno da je to mjesto na cesti između Gračaca i Gospića, otprilike, sedam kilometara zapadnije od Gračaca?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li je točno da niste prošli kroz mjesto Štikada?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Nije bilo potrebe i to nije usputno mjesto za Srb.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Pa, recite onda kako ste u vašem svjedočenju rekli da u Gračacu i u Štikadi u vrijeme kad ste vi prolazili, nije bilo hrvatske vojske, kad, zapravo, uopće niste ulazili u Gračac a niti bili u Štikadi?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Zato što je na cesti Obrovac – Gračac bila policija, znači, koje sam poznavao ... policajce koje sam poznavao i zaustavio sam se i oni su mi to, znači, rekli. Prema tome, vjerojatno ne bi bili tu da je bilo, ovaj, drugačije.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Dakle, vaše je svjedočenje da vi to niste osobno vidjeli?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li ste vidjeli povlačenje Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala vam na odgovorima.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Ja nemam više pitanja.

SVEDOK DOPUĐ: Hvala.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mikulićiću.

TUŽILAC HEDARALY: Samo želim jedno pojašnjenje koje je upravo pokrenuto, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Da, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Dopuđ, pokazana vam je izjava drugog svedoka i radilo se o mestu gde se nalazilo istureno komandno mesto. I rečeno je da je bilo u hotelu, u pošti i fabrici *Glinica* i na lokaciji na Velebitu. Tako da sam malo zburnjen. Da li možete malo da mi objasnite?. Do 1993. godine dok ste još bili komandant Četvrte lake brigade, koliko je bilo isturenih komandnih mesta?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, moram da razjasnim pitanje, jer nije precizno opisano ono što se nalazi u izjavi. Postoji razlika između komandnog mesta i isturenog komandnog mesta, i mislim da se u izjavi svedoka kaže da su postojala dva isturenata komandna mesta, ali više komandnih mesta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, da li možete to da uključite u pitanje, ovo ...

TUŽILAC HEDARALY: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Do 1993. godine, dok ste bili komandant Četvrte lake brigade, koliko je tamo bilo isturenih komandnih mesta?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Istureno komandno mjesto se koristi tek kad počne borba. A do 1993. godine, znači, rekao sam do 22. januara 1993. godine komandno mjesto je bilo na onoj karti obilježeno kao tvornica *Glinica*. Nakon toga je formirano ovo gore komandno mjesto u Velebitu i ono je ostalo da funkcioniše kao jedino komandno mjesto istureno, jer nije bilo nikakve potrebe da se formira još koje komandno mjesto. Znači, samo to jedno. Izuvez ako ... ja ne znam ... ako nije nešta ... ali pretpostavljam da, ovaj, nije bilo. Zapravo, tvrdim da je bilo ostalo samo to jedno komandno mjesto na Velebitu i da drugo komandno mjesto nije bilo, nije ga imala komanda brigade. Naravno, pojasnio sam i ovo za Žegar. Znači, administrativno ... pored toga što je tamo bilo skladište municije, ja moram sada da pojasnim, što je bila menza, da su se tamo vodili i administrativni poslovi za brigadu. Ali ti administrativni poslovi koji su se vodili gore, ovaj, ne znače komandno mjesto. Komandno mjesto je tamo gdje je ... gdje je komandant. A komandant brigade je bio gore.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Osim tog isturenog komandnog mesta, da li je tamo bilo neko drugo komandno mesto Četvrte lake brigade u Obrovcu, kada ste vi bili komandant te brigade?

SVEDOK DOPUĐ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC HEDARALY: To je sve što sam imao, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hedaraly.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Sutkinja Gwaunza ima jedno pitanje za vas.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUTKINJA GWAUNZA: Samo jedno pitanje. Vratićemo se na vašu izjavu, 5. paragraf ... oprostite. Želim da vam postavim jedno pitanje, a ono se tiče 5. paragrafa u vašoj izjavi, tamo gde govorite o tome da ste lično znali da je sedam ili osam ljudi koji su ostali, ubijeno. Da li ste ikada saznali kako su ti ljudi ubijeni?

SVEDOK DOPUD: Ja sam i u iskazu rekao da je to moje saznanje posredno. Znači, nije neposredno i to sam saznao od porodica tih ljudi, naravno, u početku kada se to desilo, tako da ja ne znam, zapravo, nemam saznanja na koji način se to desilo.

SUTKINJA GWAUNZA: Hvala.

SUDIJA ORIE: Pitanja Pretresnog veća ne potiču dodatna pitanja? U tom slučaju, gospodine Dopud, želeo bih da vam zahvalim što ste došli u Hag da svedočite i da odgovorite na sva pitanja koja su vam postavile strane kao i Pretresno veće, i želim vam srećan put kući. Gospođo poslužiteljko, molim vas, ispratite svedoka iz sudnice.

(*Pretresno veće se savetuje*)

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Tieger, gospodine Hedaraly, da li je Tužilaštvo spremno da pozove sledećeg svedoka?

TUŽILAC HEDARALY: Jesmo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Sada je 13.45 časova. Ipak, ako bismo počeli za pet do deset minuta sa sledećim svedokom, onda bi bilo mnoglo bolje da znamo kakva je situacija za naredne dane. Možda neće biti iznenadenje da čujete da pre nego što bi Pretresno veće moglo da donese odluku o prijemu izjave po Pravilu 92ter, pre svega, jedan od uslova je, naravno, da bi trebalo imati potvrdu jer to je možda pitanje o kojem bismo želeli da znamo više u ovom trenutku, a ne da nam dođe kao iznenadenje sutra ujutro. Pretresno veće traži, u stvari, još deset minuta da vidimo da li možemo doći do nekih informacija koje su od velikog značaja u narednim danima. Da li Odbrana ima bilo kakav prigovor da ... to je da postavite jedan korak onda, naravno ... Dobar dan, gospođo Mahindaratne. Da. Dakle, nemate prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude. Nisam sasvim siguran kako bismo mi želeli da nastavimo ...

SUDIJA ORIE: Pa, možda da se pozove sledeći svedok ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je u redu. Ne smeta mi da ostanemo duže.

SUDIJA ORIE: Onda, naravno, moram da razrešim svoje probleme sa sledećim Pretresnim većem koje je po rasporedu u ovoj sudnicu. Jedan sekund, molim vas.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, za sledećeg svedoka nije podnet zahtev za zaštitne mere koliko ja razumem. Vi ćete ispitivati sledećeg svedoka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Samo iz vrlo praktičnih razloga, da li ste ovih dana komunicirali svedoka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Nismo imali nikakvog kontakta uopšte. Pokušali smo da obavimo pripremni razgovor sa svedokom u Zagrebu, ali je svedok ...

SUDIJA ORIE: Dobro. Da, već ste odgovorili na moje pitanje. Onda, da li ste spremni da pozovete vašeg sledećeg svedoka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Jesmo, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Pre nego što date njegovo ime, zbog predostrožnosti Pretresno veće bi želeslo da pređemo na privatnu sednicu na trenutak kako bi saznalo, pogotovo jer niste komunicirali s njim, da li svedok želi da traži bilo kakve zaštitne mere. Dakle, da bismo saznali da li postoji želja svedoka u tom smislu. Prema tome, molim da se svedok dovede u sudnicu, u isto vreme, mi prelazimo na privatnu sednicu. To znači da su sve zaštitne mere, barem sve koje smo mogli da predvidimo, privremeno na mestu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. U redu. Mislim da može i da se podigne zavesa. Gospodine Hedaraly, možda biste trebalo da prođete neku obuku kako se podiže zavesa. Da, mogu li,

pre svega, od vas da zatražim da se uzdržite od kontakta očima sa drugim ljudima. Oni koji se bave vama u ovom trenutku sam ja a zatim strane koje će vas ispitivati.

SVEDOK JANIĆ: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: A sada vas molim da ustanete i da pročitate svečanu izjavu koju vam sada daje sudska poslužiteljka.

SVEDOK JANIĆ: Svečano izjavljujem da ču govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

SVEDOK JANIĆ: Ispričavam se za... na vašu primedbu.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, da li ste spremni ... ne znam da li ste bili u sudnici kada sam rekao da je najbolje da počnemo?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine Janiću, prvo će vas ispitivati gospođa Mahindaratne koja zastupa Tužilaštvo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

svedok: Zdravko Janić

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA MAHINDARATNE

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dobar dan, gospodine Janiću. Molim vas, recite svoje ime i prezime za zapisnik?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Zdravko Janić.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta je vaše trenutno zanimanje?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Zapovjednik zapovjedništva specijalne policije u Ministarstvu unutarnjih poslova Hrvatske, naravno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: 13. i 14. januara 2004. godine da li su sa vama razgovarali istražioci Tužilaštva ovog Suda?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I da li je taj razgovor obavljen uz pomoć prevodioca?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada su vas istražioci ispitivali da li ste odgovorili na sva ta pitanja istinito?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I da li su svi ti odgovori zapisani u pisanoj formi?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da, koliko je meni poznato.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I po završetku tog razgovora, da li vam je ta izjava pročitana naglas na vašem jeziku?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li ste vi tu izjavu potpisali?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se, ali mislim da da. Ali nisam siguran.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim dokument koji nosi broj 5217.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Janiću, videćete dokument na ekranu pred sobom. Molim vas da pogledate dokument i da nam kažete šta je to?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: To je moj potpis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete svaku stranicu tako da gospodin Janić može da vidi da li se njegov potpis nalazi na svakoj stranici, sve do poslednje stranice s potpisom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Janiću, da li vidite svoj potpis na dnu svake stranice? Mislim da ne vidimo dno. Vaš potpis je na engleskoj kopiji.

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Pa, trenutno ne vidim ništa.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U redu. Evo, sad možete da vidite?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Ovo su samo moja dva slova. Ovo nije moj potpis u tom smislu potpisa, ne. Potpis je bio puni potpis na onoj jednoj stranici. Posljednjoj, ja mislim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se pokaže poslednja stranica ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li prepoznajete svoj puni potpis?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Sada, gospodine Janiću, da li ste danas upoznati sa sadržajem ili morate da pročitate ovaj dokument, jer sada želim da vas pitam da li je sadržaj tačan koliko vi najbolje znate?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Poznat mi je sadržaj i proučio sam ga. Ima nekoliko stvari koje možda nisu u pravom kontekstu ... možda prevodene ali u principu, smisao je taj koji je napisan.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, da li možete da odgovorite na moje pitanje: da li je sadržaj ove izjave istinit koliko vi najbolje znate?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada bi vam danas ponovili ona ista pitanja koja su vam postavili istražioci, da li biste na njih odgovorili na isti način?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Pa, da. Na isti način. Vidim da vjerojatno prilikom prevođenja možda nije svako moje slovo doslovno prevedeno ali u principu, to je to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molim vas, recite nam prvo, kada ste vi shvatili ili uočili da u prevodu postoje neke nepreciznosti?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Pa, kada sam se sada pripremao za ovo svjedočenje. Nisu to neke velike nepreciznosti ali primjetio sam neke nepreciznosti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I...

SUDIJA ORIE: Budimo praktični, gospođo Mahindaratne. Kada ste se pripremali za današnje svjedočenje da li ste imali BHS verziju vaše izjave svedoka?

SVEDOK JANIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: A da li ste imali englesku verziju?

SVEDOK JANIĆ: Ne.

SUDIJA ORIE: Onda mislim, gospođo Mahindaratne, da je najpametnije, s obzirom da sada moramo da završimo sa radom, da zatražite od svedoka da proveri gde su tačno ti problemi, gde su tačno te manje nepreciznosti i da nam to onda sutra kaže. Da li možete to da obavite?

SVEDOK JANIĆ: U redu.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda, gospođo Mahindaratne, naravno, ovo izgleda ... Ne bih se iznenadio ako biste počeli i sa drugom izjavom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, dozvolite mi da kažem... znam da se čeka odluka o razgovoru koji je snimljen na video traci. U zavisnosti od toga, možda ćemo iskoristiti priliku da zatražimo od svedoka da večeras on to...

SUDIJA ORIE: Ja mogu već sada da vam kažem da je zahtev Tužilaštva za izuzimanje po Pravilu 95 odbijen i odluka će biti podneta popodne. To su samo ona izuzeća na osnovu Pravila 95. To vam kažem za vašu informaciju. Molim vas da nastavite, gospođo Mahindaratne, i hajde da pokušamo da ... da vidimo da li možemo da završimo za nekoliko minuta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Janiću, da li je sa vama obavljen razgovor i 2005. godine u lokalnoj kancelariji u Zagrebu?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da, tada sam imao status osumnjičenika.

prevodioci: Molimo svedoka da ponovi odgovor. Prevodilac nije čuo odgovor.

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Ponovit ću. Da, tada sam imao status osumnjičenika.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I za vreme tog razgovora ... ne. Da li je i taj razgovor obavljen uz prevodioca?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I za vreme tog razgovora, da li vas je zastupao vaš advokat?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada su vam istražioci postavljali pitanja, da li ste na njih istinito odgovarali?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ovo je trenutak gde bismo možda želeli da svedok dobije savet od advokata pre nego što odgovori ...

SUDIJA ORIE: Pa, sad, da li on treba savet advokata. Ali gospodine Janiću, ukoliko, odgovarajući na bilo koje pitanje gospođi Mahindaratne, dođete u situaciju da sebe izložite daljnoj istrazi ili krivičnom gonjenju, bilo na osnovu sadržaja pitanja, bilo na osnovu toga da bi istinit odgovor na pitanje mogao da otkrije da ste u nekoj ranijoj fazi počinili krivično djelo, bez obzira na to o kojoj vrsti se krivičnog dela radi 1995. godine ili kasnije, onda možete od Pretresnog veća zatražiti da vam dozvoli da ne odgovorite na takvo pitanje. Ipak, Pretresno veće, pod određenim uslovima ima ovlašćenja da vas primora da ipak odgovorite na pitanje. Ako dođemo do takve situacije, ja ću vam dalje objasniti te stvari. Gospodo Mahindaratne, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Janiću, ne znam da li ste odgovorili na moje pitanje ... da. Kada su vam postavljali pitanja predstavnici Tužilaštva, da li ste odgovorili na ta pitanja istinito?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Na šta sad mislite? Nisam razumio. Na koje ispitivanje ... u svojstvu svjedoka 1994. godine ili u svojstvu osumnjičenika 1995. godine? Odnosno, 2005. godine. Ispričavam se.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kao osumnjičeni 2005. godine?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Pa, ja, koliko je mene moj odvjetnik savjetovao da moje iskazivanje u svojstvu osumnjičenika se ne može ovdje koristiti. Dakle, savjetovan sam, odnosno, rečeno mi je da se ovdje na ovom suđenju može koristiti samo moj iskaz koji sam dao u svojstvu svjedoka 2004. godine. Ne znam da li sam u pravu. Molim da mi gospodin sudac to kaže.

SUDIJA ORIE: Ako ste takav savet dobili u to vreme, onda ovde treba razlikovati nekoliko stvari. Prvo, da li se takav iskaz može koristiti protiv vas lično, u slučaju da vi ikada lično budete optuženi za nešto, što ovde nije slučaj, koliko ja shvatam. Ali ako vam je vaš advokat tada rekao da se vaša izjava ne može koristiti ni pod kakvim okolnostima, onda taj savet nije bio tačan, jer se ta izjava pod izvesnim okolnostima može koristiti. Hoće li biti korišćena, to je stvar koju tek treba videti. Međutim, sada, u ovom trenutku, vas je gospođa Mahindaratne samo pitala da li ste vi na ta pitanja istinito odgovarali. Odgovorite na to pitanje, molim vas.

SVEDOK JANIĆ: Jesam. Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I da li je taj razgovor snimljen na video traci?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je po završetku razgovora vaš advokat dobio tri kopije video trake?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste od tada imali priliku da pogledate te video trake ili transkripte razgovora?

SVEDOK JANIĆ – ODGOVOR: Nisam. Imam ja te kazete kod sebe. Ali obzirom da mi je tad odvjetnik rekao da taj iskaz kao ... u svojstvu osumnjičenika iz 2005. godine se ne može koristiti na ovom suđenju, nisam smatrao potrebnim da se pripremam gledajući i te kazete. Isključivo sam se pripremao, čitajući svoj iskaz iz 2004. godine kada sam bio svjedok.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ovo je zašto sam ja želeta da završimo za danas. Možda bismo mogli da pitamo svedoka ...

SUDIJA ORIE: Da. Mi smo, naravno, sada u malo drugačijoj situaciji, jer ovde postoji video zapis na raspolaganju. Imamo, u stvari, uglavnom, dva pitanja, ne da li izjava sama po sebi odražava ono što je svedok rekao, osim ukoliko ne postoji sumnja da su trake falsifikovane, takvo pitanje može proveriti samo Pretresno veće. Sada imamo odgovor svedoka na pitanje da li je istinito odgovorio ... da je istinito odgovarao na pitanja koje su mu tada postavljena. Dakle, preostali deo pitanja bio je, gospodine Janiću, da li biste ovde danas dali iste odgovore kada bi vam se postavila ista pitanja u ovoj sudnici?

SVEDOK JANIĆ: Pa, da.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda predlažem, gospođo Mahindaratne, da damo priliku ovom svedoku da pogleda video trake ili pismene izjave, tako da ako bude trebalo napraviti neke ispravke, to takođe može da se uradi. Istovremeno prepostavljam da želite da uvrstite u spis obe izjave po Pravilu 92ter, i mi smo već čuli da Odbrana ima prigovor.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući, moram da kažem da nema prigovora u vezi sa izjavom od strane Odbrane i mislim...

SUDIJA ORIE: Nemaju na ovu izjavu, ali to nije i slučaj sa razgovorom što, naravno, takođe može biti izjava.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Dobro. To je onda situacija u ovom trenutku. I ... naravno, Pretresno veće bi ževelo da zna da li će biti izdata obavezna potvrda, jer ako nema potvrde, onda, naravno, stvari stoje sasvim drugačije. Dozvolite mi da se posavetujem.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, sada smo, naravno, u jednoj drugoj fazi, to jest, u fazi u kojoj su dokumenti ponuđeni u spis. Do sada, podnesci strana su bili u različitim proceduralnim fazama. Naravno, sada se postavlja pitanje kako da nastavimo sa radom. Da li sam u pravu kada kažem da vi i dalje imate prigovore iz istih razloga iz kojih ste imali?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Da li imate nešto da dodate tim razlozima? Ne ... onda, naravno, gledam na sat. Već smo prekoračili za 25 minuta. Stvarno moramo da završimo sa radom.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Onda bih više želeo ...

SUDIJA ORIE: Postoji li neki način da gospodina Tiegera i Pretresno veće obavestite, jer sada stvarno više nemamo vremena. Ako želite da nastavite sutra ujutro, možete li kratko da stavite na papir da li imate neke dodatne argumente, a ukoliko to ne možete da zavedete u spis, onda barem možete da nam pošaljete kopiju i naravno, što brže to budete uradili, to će se ranije rešiti. Naravno, ako vam je potrebno malo više vremena, u redu...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja ne predviđam...

SUDIJA ORIE: Mora da ste već razmišljali o tom pitanju.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, jesam. I ako nešto bude, mi ćemo sigurno to poslati *e-mailom* večeras. Samo smo hteli da napomenemo da se čini da su iskrslji neki tehnički problemi u vezi sa ovim svedokom. Da li je to tačno?

SUDIJA ORIE: Neki...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Drugim rečima, svi ovi tehnički problemi u vezi sa izjavom ovog svedoka po Pravilu 92ter kroz koje smo sada prošli.

SUDIJA ORIE: To su, naravno, pitanja koja se moraju postaviti svedoku, ako neka od strana traži da izjave budu primljene u dokaze po Pravilu 92ter.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pa, mi nismo znali... barem ja nisam znao da Tužilaštvo nije imala priliku da stupi u kontakt sa ovim svedokom ranije.

SUDIJA ORIE: I da, naravno, to je stvorilo malo drugačiju situaciju, jer je neizvesno šta će se desiti.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je. Samo kažem da ako je došlo do komunikacije sa Pretresnim većem o tome, mi nismo dobili kopije o tome. Tako da nismo znali...

SUDIJA ORIE: To je... dozvolite mi, onda, da budem sasvim otvoren u vezi s tim. Jedan od naših pravnih savetnika je obavestio Pretresno veće da, koliko on zna, nije bilo... kao što vi kažete, pripremnog sastanka i da svedok nije komunicirao sa Tužilaštvom. To su sve informacije koje je dobilo Pretresno veće.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ako ja mogu da dodam? U stvari, mi smo sasvim jasno u zahtevu za sudski poziv napisali šta se zaista dogodilo kada smo pokušali da napravimo pripremi sastanak sa svedokom, ali ...

SUDIJA ORIE: To, naravno, nije odgovor na ono što se desilo poslednja dva dana, iako vas to možda samo po sebi ne iznenađuje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja nisam znao. Ali to je u redu, časni Sude. Samo sam htio da kažem da mi zbog toga treba večeras nekoliko sati, i ako bilo šta bude, ja ću *e-mailom* poslati svima.

SUDIJA ORIE: Onda, gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, s obzirom da je svedok potvrđio izjavu a ne snimak, želela bih da zatražim da se ta izjava uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: I izjava i razgovor?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U ovoj fazi, jer je to sporno pitanje, razgovor bismo mogli da ostavimo za sutra.

SUDIJA ORIE: Ne, da li ćemo sada doneti odluku, to je druga stvar, ali, naravno, bilo bi dobro da znamo da li se to nudi na uvrštenje, jer sam shvatio da želite da ponudite u spis?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Dakle, oba se uvrštavaju u spis, a zatim gospodine sekretare, molim vas da dodelite privremene brojeve?

sekretar: Časni Sude, prvi dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 05217 postaće dokazni predmet Tužilaštva broj P552, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: U redu. A drugi bi bio?

sekretar: Časni Sude, a drugi dokument će biti označen za identifikaciju kao dokazni predmet Tužilaštva P553.

SUDIJA ORIE: Da, zadržaće se u statusu "označeno za identifikaciju". Gospodine Janiću, u ovom trenutku, želeo bih da vas uputim da ne smete da razgovarate ni sa kim o vašem svedočenju koji ćete tek dati, jer do sada zapravo niste svedočili. Sada završavamo sa radom i molim vas da se vratite sutra ujutro, 9. jula, u 9.00 časova, u sudnici broj 2. Izvinjavam se, ne samo drugom Pretresnom veću, nego i zbog toga što nisam tražio pristanak da nastavimo, ali stvarno je bilo veoma hitno da se ovaj deo uradi danas. Izvinjavam se i prevodiocima, jer se nisam sa njima posavetovao, kao, naravno, i transkriberima i svima koji nam pomažu u ovoj sudnici, a lično ću se pobrinuti da dobijete bar odmor koji zaslužujete. Još jednom se izvinjavam i neću to ponoviti. Prekidamo sa radom do sutra.

Sednica je završena u 14.13 h
Nastavlja se u utorak, 9. jula 2008. godine u 9.00 h.

